

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI

MINISTARSTVA VANJSKIH POSLOVA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2023. GODINU

Kazalo

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	2
1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA.....	2
2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	5
II. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI.....	7
III. PREPORUKE ZA 2023. GODINU	8
IV. IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI	11
1. PREDMET I CILJ REVIZIJE	11
2. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA.....	11
3. DJELOKRUG, ORGANIZACIJA I RUKOVOĐENJE	15
3.1. Aktivnosti iz okvira nadležnosti	17
4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	18
5. PRORAČUN MINISTARSTVA ZA 2023. GODINU	22
6. FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	23
6.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna.....	23
6.1.1. Bruto plaće.....	24
6.1.2. Putni troškovi	25
6.1.3. Izdaci za obrasce i papir	26
6.1.4. Izdaci za uporabu vozila.....	26
6.1.5. Unajmljivanje imovine i opreme	27
6.1.6. Ugovorene usluge.....	28
6.1.7. Kapitalni izdaci	29
6.1.8. Višegodišnji projekti i programi posebnih namjena	29
6.2. Pregled prihoda i primitaka	30
6.2.1. Prihodi od naknada i pristojbi i pružanja javnih usluga	31
6.3. Bilanca stanja.....	34
6.3.1. Novčana sredstva	34
6.3.2. Kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	34
6.3.3. Stalna sredstva	37
6.3.4. Kratkoročne obveze i razgraničenja	39
6.3.5. Popis sredstava i obveza	40
7. UPOŠLJAVANJE I STATUS UPOSLENIH (ANGAŽIRANIH) OSOBA	42
7.1. Upošljavanje na određeno vrijeme.....	43
7.2. Obavljanje poslova drugog radnog mjesta	43
7.3. Obavljanje poslova drugog radnog mjesta radi stjecanja iskustva	44
7.4. Interni premještanji i unaprjeđenja.....	44
7.5. Upućivanje uposlenih na rad u DKP mrežu	45
7.6. Ugovori o djelu.....	45
8. JAVNE NABAVE.....	46
8.1. Nabava namještaja.....	47
8.2. Usluge interneta.....	48
8.3. Nabava vozila u DKP-ima	48
8.4. Realizacija ugovora/okvirnih sporazuma.....	48
9. OSTALO	49
9.1. Revizija DKP-ova	49
9.2. IT revizija.....	49
9.3. Sudbeni sporovi	50
10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA	52
PRIVITCI.....	52

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje temeljem obavljene financijske revizije koja obuhvata reviziju financijskih izvješća i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje s rezervom

Obavili smo reviziju financijskih izvješća **Ministarstva vanjskih poslova** (u daljem tekstu: Ministarstvo) koji obuhvataju: bilancu stanja na 31.12.2023. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja po vrstama i projektima, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, te analizu izvršenja proračuna - tekstualni dio, za godinu koja završava na taj dan.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u paragrafu *Temelj za mišljenje s rezervom*, financijska izvješća Ministarstva prikazuju istinito i fer, u svim značajnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2023. godine, te prihode i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

1. *nismo u mogućnosti potvrditi točnost financijskih izvješća u dijelu stalnih sredstava, potraživanja i obveza Ministarstva s obzirom na to da popisom sredstava i obveza nisu usklađena stvarna stanja sa stanjima u Glavnoj knjizi (točka 6.3. Izvješća).*

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine¹ i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI)². Naše odgovornosti prema ISSAI standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o Ministarstvu u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 - Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

¹ Službeni glasnik BiH, broj 12/06

² Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri razine objava: INTOSAI načela (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo Ministarstva je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju financijskih izvješća u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o financiranju institucija BiH, Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za sastavljanje i prezentaciju financijskih izvješća koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjanja relevantnih informacija u napomenama uz financijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijska izvješća kao cjelina sačinjena bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbrojno, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete temeljem tih financijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja financijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola.
- Stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i da li financijska izvješća odražavaju transakcije i događaje na kojima su zasnovana na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvješća tekućeg razdoblja i stoga su ključna pitanja revizije. Ta pitanja opisujemo u našem izvješću o obavljenoj reviziji, osim ako zakon ili regulativa sprečava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da o danom pitanju ne treba izvijestiti u našem izvješću, jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvješćivanja nadmašile javnu dobrobit od takvog izvješćivanja.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U vezi s revizijom finansijskih izvješća Ministarstva za 2023. godinu, obavili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ministarstva za 2023. godinu u skladu su, u svim značajnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema ovom standardu su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o Ministarstvu u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 - Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti³

Ne izražavajući daljnju rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *neusklađenost Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta s odlukama Vijeća ministara BiH (točka 3. Izvješća),*
- *realizaciju izdataka temeljem korištenja službenih vozila (tačke 6.1.4. Izvješća),*
- *neefikasnost u realizaciji višegodišnjih kapitalnih ulaganja (točka 6.1.8. Izvješća),*
- *nedostatke kod procesa transfera konzularnih prihoda (točka 6.2.1. Izvješća),*
- *angažiranje vanjskih suradnika putem ugovora o djelu za obavljanje poslova koji po opisu predstavljaju poslove sistematiziranih radnih mjesta (točka 7.6. Izvješća),*
- *nedostatke i slabosti u procesu javnih nabava (točka 8. Izvješća),*
- *sudbene sporove i potencijalne obveze temeljem istih (točka 9.3. Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Ministarstva je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

³ Paragraf kojim revizor skreće pozornost korisnicima izvješća na pitanja koja su prezentirana ili objelodanjena u informacijama vezanim za predmet revizije, a koja su, prema revizorovoj profesionalnoj prosudbi, jako važna za razumijevanje takvih informacija od strane korisnika izvješća; u revizijskoj praksi ovaj paragraf se naziva još i 'isticanje pitanja'.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim značajnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Ministarstva, prema definiranim kriterijima, usklađeno s relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 28.6.2024. godine

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v. r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Nedžad Hajtić, v. r.

**ZAMJENICA
GLAVNOG REVIZORA**

Neda Močević, v. r.

II. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) obavio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2023. godinu
- Zakon o financiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju institucija BiH
 - Instrukcija o privremenom financiranju institucija BiH za period siječanj - ožujak 2023. godine
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o obveznim odnosima (dio koji se odnosi na ugovore o djelu)
- Zakon o unutarnjoj reviziji

III. PREPORUKE ZA 2023. GODINU

U Izvješću o obavljenoj financijskoj reviziji za 2023. godinu dane su 33 preporuke (11 novih i 22 ponovljenih). Od ukupnog broja danih preporuka, 14 preporuka se odnosi na financijska izvješća, 7 na financijska izvješća i usklađenost, a ostale na usklađenost.⁴

Osim navedenog, u 2023. godini je obrađeno 19 preporuka iz prethodnog razdoblja koje su ocijenjene kao preporuke čija je realizacija u tijeku i koje su i dalje predmetom praćenja u pogledu njihove realizacije⁵.

U tablici koja slijedi prikazan je sažetak danih preporuka, dok su detaljni nalazi prezentirani po procesima u okviru pojedinačnih točaka Izvješća.

Tablica 1. Sažetak danih preporuka

Br. prep.	Tekst preporuke	Status preporuke
1	Rukovodstvo Ministarstva je dužno planski i sustavno raditi na uspostavljanju i razvoju sustava financijskog upravljanja i kontrole u skladu s važećim zakonskim i podzakonskim propisima.	P
2	Ministarstvo je dužno utvrditi interne procedure stvaranja obveza kojima se utvrđuju postupci, procedure i odgovorne osobe za unos i odobravanje obveza Ministarstva kako je propisano odredbama Zakona o proračunu, u cilju uspostavljanja efikasnog procesa planiranja i izvršenja proračuna.	P
3	Ministarstvo je dužno osigurati pouzdano i efikasno uredsko poslovanje shodno važećim propisima o uredskom poslovanju.	N
4	Ministarstvo je dužno primjenjivati propise koji se odnose na angažiranje, evidentiranje i plaćanje uposlenih prilikom prekovremenog rada, što uključuje i preraspodjelu radnog vremena kada god je to moguće na način kako je to predviđeno važećom Odlukom Vijeća ministara BiH.	P
5	Prilikom evidentiranja izdataka, Ministarstvo je dužno voditi računa o ispunjenosti uvjeta propisanih Uputstvom za unos i evidentiranje obveza u ISFU sustav koje su planirane u proračunu tekuće fiskalne godine, a čiji računi ili konačne situacije će biti ispostavljene u narednoj fiskalnoj godini.	N
6	Ministarstvo je dužno dostaviti prijedlog pravilnika o korištenju službenih vozila za specijalizirane namjene Vijeću ministara BiH radi pribavljanja suglasnosti.	N
7	Ministarstvo je dužno, kod procesa uporabe službenih vozila, osigurati uredno i dosljedno vođenje svih evidencija o uporabi vozila koje predstavljaju temelj za praćenje i kontrolu troškova te potvrdu namjenskog korištenja vozila.	P
8	Ministarstvo je dužno realizirati kapitalne nabave u okvirima odobrenih sredstava i u skladu s namjenskom strukturom koju odobrava Ministarstvo financija i trezora BiH.	P
9	Ministarstvo treba detaljno analizirati dokument na temelju kog se vrši naplata konzularne pristojbe i sačiniti kvalitetan popis pristojbi koje se naplaćuju u DKP mreži sa jasno definiranim postupanjem u DKP-ima.	N
10	Ministarstvo je dužno vršiti redovan transfer naplaćenih konzularnih pristojbi u skladu sa Instrukcijom Ministarstva financija i trezora BiH o načinu evidentiranja uplata i administrativnih pristojbi i naknada izvršenih putem diplomatsko-	P

⁴ Preporuke 3,5,6,7,8,11,12,13,14,15,16,17 i 18 se odnose na financijska izvješća, preporuke 2,4,10,19, 23,25, i 27 na financijska izvješća i usklađenost, a ostale na usklađenost.

⁵ Vidjeti točku 2. Izvješća

Br. prep.	Tekst preporuke	Status preporuke
	konzularnih predstavništava BiH kao i redovnu kontrolu stanja novčanih sredstava na konzularnim računima DKP-ova.	
11	Ministarstvo treba kvartalno vršiti sravnjenje izvršenih uplata i evidentiranih prihoda po pojedinim DKP-ima sa Ministarstvom financija i trezora BiH u skladu sa Instrukcijom.	P
12	Preporučamo Ministarstvu da jedinstvenim internim aktom propiše sve aktivnosti u svezi s naplatom i transferom prihoda od konzularnih usluga i drugih prihoda, uključujući vođenje internih evidencija i način izvješćivanja.	P
13	Potrebno je okončati aktivnosti na sačinjavanju analize svih potraživanja od uposlenih (sadašnjih i bivših) te u suradnji sa Pravnom službom poduzeti konkretne mjere u cilju naplate istih.	P
14	Ministarstvo je dužno sve financijske transakcije evidentirati u skladu s Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH.	N
15	Ministarstvo je dužno definirati procedure i način naplate i povrata svojih potraživanja, a sve u cilju zaštite javnih sredstava te prevencije ovakvih pojava.	P
16	Potrebno je da Ministarstvo sačini analizu dokumentiranosti, strukture i ročnosti potraživanja te provede neophodna knjiženja u cilju iskazivanja točnih bilančnih pozicija u financijskim izvješćima.	P
17	Potrebno je, u suradnji s Ministarstvom financija i trezora BiH, utvrditi način evidentiranja izdataka po osnovu plaća i naknada uposlenih iz Ministarstva sigurnosti BiH koji su privremeno sa radnopravnim statusom u ovom Ministarstvu.	N
18	Potrebno je da Ministarstvo, u suradnji sa Ministarstvom financija i trezora BiH, riješi pitanje salda na kontu razgraničenih prihoda (tečajne razlike).	P
19	Ministarstvo treba sve nekretnine koje su dodijeljene Bosni i Hercegovini u postupku sukcesije imovine bivše SFR Jugoslavije evidentirati u poslovne knjige Ministarstva.	N
20	Za sve viškove sredstava utvrđene popisom potrebno je utvrditi vrijednost i iste evidentirati u poslovne knjige.	N
21	Potrebno je da Ministarstvo, prilikom evidentiranja transakcija i knjigovodstvenih promjena u Glavnoj knjizi, osigura potpuno poštovanje računovodstvenih pravila i načela kako bi iskazana salda na bilančnim pozicijama bila točna i odražavala stvarno stanje.	P
22	Ministarstvo treba voditi računa da stavke knjižene na kontima razgraničenih rashoda trebaju biti zatvorene u tijeku godine, inače se evidentiraju kao vanredni prihodi institucija BiH.	P
23	Ministarstvo treba okončati aktivnosti na usuglašavanju stvarnog i knjigovodstvenog stanja sredstava i obveza shodno donesenim odlukama rukovodstva nakon popisa i utvrđenim rokovima, kako bi popis sredstava i obveza za sljedeću godinu bio proveden u skladu s važećim propisima i bio efikasan i svrsishodan.	P
24	Ministarstvo je obvezno upražnjene pozicije, posebno rukovodećih državnih službenika, popuniti u skladu sa Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH.	P
25	Preporučamo Ministarstvu donošenje internog pravilnika kojim bi se definirali jasni i transparentni kriteriji za napredovanje i interno premještanje uposlenih.	P
26	Ministarstvo treba osigurati da se ugovori o djelu zaključuju samo u izuzetnim slučajevima i to za poslove koji su privremenog karaktera i koji se ne mogu smatrati poslovima sistematiziranih radnih mjesta.	P
27	Ministarstvo je dužno postupke nabava pokretati i provoditi u skladu s Planom nabava i utvrđenom dinamikom kako bi isti bili okončani prije isteka prethodnih ugovora.	P

Br. prep.	Tekst preporuke	Status preporuke
28	Ministarstvo je nakon zaključenja ugovora sa odabranim ponuđačem obvezno provesti sve potrebne propisane procedure oko obavještanja o dodjeli ugovora i izvješća o postupku javne nabave.	N
29	Ministarstvo treba provesti proceduru nabave usluga interneta i zanoviti stare ugovore.	P
30	Nabave u DKP-ima trebaju biti realizirane u skladu s važećim propisima koji reguliraju oblast nabava.	N
31	Ministarstvo je dužno pratiti realizaciju okvirnih sporazuma/ugovora u pogledu isteka ugovora i pravovremenog pokretanja novih procedura javnih nabava te kontrole fakturiranih cijena.	N
32	Ministarstvo treba, posebno u uvjetima kada značajan broj DKP-a nema svoju web-stranicu, uspostaviti mehanizam za efikasno ažuriranje podataka i unapređenje sustava objave podataka na web-stranici.	P
33	Preporučamo Ministarstvu da, kod angažmana stranih državljana u DKP-ima, ima u vidu i zakonske odredbe iz oblasti radnog prava zemlje domaćina te izbjegne moguće sudbene sporove pred stranim sudovima.	P

Status: N-nova, P-ponovljena⁶

⁶ Nerealizirane preporuke iz prethodnog razdoblja su, nakon utvrđenog činjeničnog stanja, ponovljene.

IV. IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI

1. PREDMET I CILJ REVIZIJE

Predmet revizije su finansijska izvješća Ministarstva za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijska izvješća pouzdana i odražavaju li bilance u cijelosti rezultate poslovanja. Također, cilj revizije je da procijeni da li rukovodstvo institucije primjenjuje zakone i propise i da li koristi sredstva za odgovarajuće namjene, te da ocijeni finansijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkciju unutarnje revizije.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

2. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA

U prethodnom Izvješću o obavljenoj finansijskoj reviziji Ministarstva (za 2022. godinu) Ured za reviziju izrazio je mišljenja i to:

- mišljenje sa rezervom o finansijskim izvješćima i
- mišljenje sa rezervom o usklađenosti poslovanja sa skretanjem pozornosti na:
 - *neusklađenost Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta s odlukama Vijeća ministara BiH,*
 - *to da sustav finansijskog upravljanja i kontrole nije uspostavljen u skladu sa zakonskom legislativom,*
 - *realizaciju određenih kategorija izdataka s aspekta transparentnosti i namjenske uporabe javnih sredstava (službena vozila, putni troškovi i troškovi reprezentacije),*
 - *neefikasnost u realizaciji višegodišnjih kapitalnih ulaganja,*
 - *nedostatke kod procesa transfera konzularnih prihoda,*
 - *nedostatke i slabosti u provođenju postupaka javnih nabava,*
 - *sudbene sporove i potencijalne obveze temeljem istih.*

U Izvješću za 2022. godinu je dano 46 preporuka u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti. Preporuke iz izvješća prethodnih godina (devet preporuka) čija je realizacija bila u tijeku nisu ponovljene u Izvješću za 2022. godinu, ali se njihova realizacija, kao i realizacija preporuka koje nisu mogle biti ocijenjene, kontinuirano prati. Utvrdili smo da je Ministarstvo u 2023. godini od ukupno 55 prethodno danih preporuka, realiziralo 14, nije realiziralo 22, dok je realizacija 19 preporuka u tijeku.

U narednoj tablici prikazan je pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka.

Tablica 2. Detaljan pregled ocjene realizacije preporuka danih u 2022. godini

Br. prep.	Ocjena realizacije preporuke	Status
1	Ministarstvo je tijekom 2023. godine sačinilo novi Prijedlog pravilnika o unutarnjem ustrojstvu kojim je obuhvatilo i nove DKP-ove u skladu s odlukama Predsjedništva BiH i isti uputilo u proceduru pribavljanja neophodnih mišljenja nadležnih institucija.	
2	Ministarstvo je provodilo određene aktivnosti na uspostavljanju sustava financijskog upravljanja i kontrole, ali ne u dovoljnoj mjeri i na planski i sustavan način predviđen propisima ⁷ , ali i potrebama, s obzirom na složenu organizacijsku strukturu i značajne slabosti sustava unutarnjih kontrola konstatirane u prethodnom razdoblju.	
3	Poslove tajnika i dva pomoćnika ministra su i tijekom 2023. godine obavljali državni službenici na osnovu ovlaštenja jer su natječajne procedure poništene. Pozicije šefova odsjeka za financije i za pravne, kadrovske i prevodilačke poslove popunjene su u skladu s važećim propisima, a izvršeni su i interni premještanji državnih službenika u Odsjeku za financije u cilju jačanja unutarnjih kontrola u ovom segmentu poslovanja.	
4	Rješenjem o ovlaštenju osobe za uporabu faksimila ministra je definirano da se faksimil koristi u skladu s Uputstvom o načinu vršenja uredskog poslovanja u institucijama BiH, ali tijekom godine nije se u potpunosti postupalo na propisani način.	
5	Ministarstvo je sačinilo Plan integriteta na koji je Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije 19.3.2024. godine dala mišljenje da je isti usuglašen sa Pravilima za izradu i provođenje planova integriteta u institucijama BiH te sugerirala Ministarstvu da u narednom periodu osigura nadzor nad provođenjem mjera iz usvojenog Plana integriteta.	
6	Tijekom godine je bilo kašnjenja u dostavljanju dokumentacije iz DKP-a na knjiženje, ali nisu konstatirani slučajevi kašnjenja na kraju godine koji bi imali odraza na iskazane rashode Ministarstva.	
7	Nisu donesene interne procedure stvaranja obveza.	
8	Ministarstvo je raskinulo Ugovor o fizičkom osiguranju objekta u Brasiliji koji je zaključen krajem 2022. godine sa datumom 9.5.2023. godine.	
9	Ministarstvo je nastavilo isplaćivati naknade za prekovremeni rad te nismo uočili slučajeve da je korištena preraspodjela radnog vremena.	
10	Ministarstvo je, u smislu načela racionalnosti, dokumentiralo svrhu i namjenu korištenja javnih sredstava, međutim još uvijek ima prostora za unapređenje procesa planiranja službenih putovanja.	
11	Izvešća o službenim putovanjima su detaljnija te sadrže osnovne informacije o svrsi i datumu trajanja putovanja, a uz putne naloge se prilažu pozivi organizatora, agende, avio-karte te svi pripadajući troškovi koji predstavljaju temelj za obračun putnog naloga.	
12	Ministarstvo još uvijek nije uspostavilo evidencije o uporabi vozila i praćenju troškova, na osnovu kojih se može pouzdano utvrditi namjenska kontrola korištenja vozila.	
13	U testiranom uzorku nismo konstatirali slučajeve stvaranja obveza suprotno odredbama Zakona o financiranju i stvaranja obveza po osnovu otvaranja novih DKP-ova.	
14	Troškovi lizinga vozila evidentirani su na odgovarajućem kontu.	

⁷ Način uspostavljanja sustava financijskog upravljanja i kontrole, koji se zasniva na upravljanju rizicima i pruža razumno uvjerenje da će ciljevi institucije biti ostvareni na pravilan, ekonomičan, efikasan i efektivan način, detaljnije je opisano u Priručniku za financijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH.

Br. prep.	Ocjena realizacije preporuke	Status
15	Ministarstvo je, na traženu suglasnost za produženje ugovora o lizingu, dobilo odgovor Ministarstva financija i trezora BiH da ono nema obvezu davanja tražene suglasnosti.	✓
16	Kod troškova reprezentacije smo konstatirali slučajeve u kojima uz troškove reprezentacije nije navedeno obrazloženje ili je ono šturo napisano, iako u manjem obimu u odnosu na prethodnu godinu.	●
17	Ministarstvo kontinuirano analizira način poboljšanja zdravstvene zaštite uposlenih u DKP-ima i u slučajevima podnošenja zahtjeva za priznavanje troškova cijeni konkretnu situaciju.	●
18	Kapitalni izdaci ni u 2023. godini nisu realizirani u skladu s odobrenom namjenskom strukturom.	✗
19	Na osnovu evidencija Ministarstva može se zaključiti da pojedini DKP-ovi i dalje ne vrše redovan transfer naplaćenih konzularnih pristojbi, a kontrola stanja novčanih sredstava se vrši jedino prilikom dostavljanja dokumentacije, odnosno izvoda iz DKP-a.	✗
20	Iako je Ministarstvo u 2023. godini dostavljalo Ministarstvu financija i trezora BiH za svaki kvartal tablične preglede o naplaćenim i transferiranim prihodima, Ministarstvo nije poduzelo aktivnosti na sravnjenju izvršenih uplata i evidentiranih prihoda s Ministarstvom financija i trezora kako je propisano važećom Instrukcijom.	✗
21	Ministarstvo nije donijelo jedinstveni interni akt u svezi s naplatom i transferom prihoda od konzularnih usluga i drugih prihoda, uključujući vođenje internih evidencija i način izvješćivanja.	✗
22	Sravnjena su stanja po svim redovnim i konzularnim računima, a stanje sredstava koja nisu potvrđena popisom su manja u odnosu na prošlu godinu.	●
23	Ministarstvo je u 2023. godini poduzimalo određene aktivnosti u cilju utvrđivanja potraživanja po svim osnovama od uposlenih te opravdanosti i mogućnosti naplate istih, međutim te aktivnosti nisu još uvijek okončane.	✗
24	Izuzev procedura definiranih postojećim internim aktima (pravilnicima, uputstvima, instrukcijama i sl.) nije nam prezentirano da je Ministarstvo donosilo druge procedure.	✗
25	Ministarstvo nije sačinilo analizu dokumentiranosti i ročnosti potraživanja te provelo neophodna knjiženja u cilju točnog iskazivanja pozicije potraživanja u financijskim izvješćima.	✗
26	Na kontima razgraničenih prihoda od tečajnih razlika i dalje su salda koja popisno povjerenstvo nije potvrdilo kao ispravna već je konstatiralo da je iste potrebno u suradnji sa Ministarstvom financija i trezora isknjižiti iz bilančne evidencije.	✗
27	Ni u 2023. godini nije osigurano poštivanje računovodstvenih pravila i načela te iskazana salda ne odražavaju stvarno stanje obveza.	✗
28	Na kontu razgraničenih rashoda nisu zatvorena salda iz prethodnih godina koja se, po računovodstvenim principima, zatvaraju u tijeku godine, niti je popisom konstatirano na šta se taj saldo odnosi.	✗
29	Uvidom u sustav utvrdili smo da je u knjigu ulaznih faktura dodana kolona u koju se upisuju podaci o datumu fakture te ista sadrži sve fakture koje se odnose na tekuću godinu.	✓
30	U Ministarstvu se vode evidencije o raspoloživom stanju stikera viza i putnih isprava, a i popisna povjerenstva su poduzela aktivnosti na konstatiranju da li stvarno stanje odgovara stanju po popisu, uz traženje naknadih podataka od DKP-ova koliko je bilo početno stanje, koliko je zaduženo i izdato stikera i viza.	●
31	Ponovo smo konstatirali da popisom nisu obuhvaćena sva stalna sredstva- svi objekti u vlasništvu BiH prema evidencijama Odjela za nekretnine te da popisom	✗

Br. prep.	Ocjena realizacije preporuke	Status
	potraživanja nisu utvrđena stvarna stanja potraživanja tako da isti nije izvršen u cijelosti u skladu s važećim propisima te nije postignuta svrha popisa.	
32	Ministarstvo je u 2024. godini započelo s unosom podataka o uposlenima u aplikaciju koja je razvijena u tijeku 2023. godine.	●
33	U odnosu na prethodnu godinu smanjen je broj angažiranih putem ugovora o radu na određeno vrijeme bez provođenja natječajne procedure, a slučajevi angažiranja bez natječaja su uglavnom bili u periodu kada su raspisani javni oglasi za upošljavanje.	●
34	Radna mjesta tajnika i pomoćnika ministra nisu popunjena jer su poništene natječajne procedure, a poslovi su obavljani na osnovu ovlaštenja datih državnim službenicima.	✗
35	Na osnovu rješenja iz 2022. godine dva uposlena sa srednjom stručnom spremom su nastavila obavljati poslove visoke stručne spreme, a u 2023. godini nije bilo novih slučajeva ovakvog raspoređivanja.	●
36	Nije donesen interni pravilnik kojim bi se definirali jasni i transparentni kriteriji za napredovanje i interno premještanje uposlenih, čeka se usvajanje novog pravilnika o unutarnjem ustrojstvu.	✗
37	Za 2023. godinu nije sačinjena lista upražnjenih radnih mjesta, ali su nam prezentirani pozivi za iskazivanje interesa za odlazak na rad u DKP koji se dostavlja svim uposlenim elektronskim sredstvima komunikacije.	●
38	Ministarstvo je i u 2023. godini nastavilo s praksom angažiranja vanjskih suradnika u sjedištu putem ugovora o djelu u kontinuitetu za obavljanje redovnih poslova iz djelokruga Ministarstva.	✗
39	Ministarstvo je većinu nabava provodilo u skladu s planom, ali pojedine nabave nisu pokrenute, dok su pojedine nabave pokrenute s kašnjenjem ili su kasno planirane. Procedura nabave avio-karata nije okončana prije isteka važećeg ugovora, a procedura servisiranja vozila nije pokrenuta prije isteka važećeg ugovora.	✗
40	Ministarstvo je objavljivalo odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača na svojoj web-stranici.	✓
41	U proceduri za nabavu usluge zdravstvenog osiguranja osiguran je prijevod ključnih dokumenata iz tenderske dokumentacije (dokumentacija iz ponude).	✓
42	Ministarstvo je izvršilo nabavu stikera i viza uz izuzeće od primjene Zakona o javnim nabavama, s obzirom na to da je došlo do izmjene Zakona o strancima u 2023. godini u pogledu tehničke specifikacije obrasca naljepnice vize koji se označavaju se odgovarajućim stupnjem tajnosti u skladu s propisima iz oblasti zaštite tajnih podataka.	✓
43	Prilikom nabave vozila nismo uočili slučajeve preferiranja u pogledu tehničke specifikacije traženih vozila.	✓
44	Ministarstvo nije provelo proceduru nabave interneta, a izdaci se realiziraju na osnovu starih ugovora.	✗
45	Još uvijek nisu uspostavljene web-stranice u velikom broju DKP-ova.	✗
46	Nije bilo promjena u načinu angažiranja lokalnog osoblja zemlje prijema, a ranije pokrenuti sudbeni sporovi po tužbama uposlenih u DKP-ima su okončani na teret Ministarstva.	✗

Tablica 2a. Detaljan pregled ocjene realizacije preporuka danih u ranijim godinama

Br. prep.	Preporuke iz prethodnih izvješća	Status
2/2021	Ministarstvo je tijekom 2022. godine poduzelo aktivnosti na analiziranju prakse u drugim zemljama u vezi donošenja pravila ponašanja diplomata i drugih uposlenih u službi vanjskih poslova, ali iste još uvijek nisu okončane.	●
4/2021	Kroz nadogradnju sustava za upravljanje dokumentima osigurano je povezivanje DKP-ova i omogućen pregled diplomatskih aktivnosti, što je pretpostavka za unapređenje procesa izrade programa rada i izvješća o radu.	●
9/2021	Ministarstvo je u 2023. godini realiziralo projekt nabave objekta, međutim još uvijek nije izvršena analiza postojećeg stanja ni proaktivno djelovanje vezano za realizaciju višegodišnjih projekata.	●
12/2021	Ministarstvo je u odnosu na prethodnu godinu unaprijedilo sadržaj izvješća o popisu stalnih sredstava.	✓
29/2021	Ministarstvo u suradnji sa svojim zakonskim zastupnikom, poduzima potrebne pravne radnje i lijekove u cilju zaštite imovinsko-pravnih interesa Bosne i Hercegovine.	●
11/2020	Sadržaj bilješki uz financijska izvješća, u cilju detaljnijeg izvješćivanja o bitnim promjenama tijekom godine i stanju imovine i obveza Ministarstva na 31.12. tekuće godine, je unaprijeđen, ali se u dijelu bilančnih pozicija može dodatno unaprijediti.	●
19/2020	Na nivou Ministarstva se ne vodi evidencija kako svaki pojedinačni DKP postupa, ali je Ministarstvo utvrdilo da se pojedini DKP-ovi ne pridržavaju Instrukcije vezano za plaćanje bankarske provizije, te je krajem godine upućen dopis prema DKP mreži uz upozorenje da su dužni da se pridržavaju instrukcije i da izvrše prijenos sredstava.	●
21/2020	Ministarstvo je kontaktiralo Ministarstvo financija i trezora koje je obaviješteno da se određene aktivnosti poduzimaju na inicijativu i nositelja tih aktivnosti, tj. Centralne banke BiH da se uvede sustav deviznog plaćanja SEPA za zemlje regiona.	●
37/2020	Ministarstvo je dosljedno primjenjivalo odredbe zaključenog sporazuma tako da su ponuđene tri opcije na način kako je definirano okvirnim sporazumom.	✓

Status: ✓ realizirana preporuka⁸, ● preporuka čija je realizacija u tijeku⁹, ✗ nerealizirana preporuka¹⁰, ① preporuka koja nije mogla biti ocijenjena u revidiranom razdoblju¹¹.

3. DJELOKRUG, ORGANIZACIJA I RUKOVOĐENJE

Ministarstvo je osnovano Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine¹² kojim su utvrđene njegove nadležnosti. Ministarstvom rukovode ministar i zamjenik ministra koji su imenovani 26. 1. 2023. godine.

Poslovi iz nadležnosti Ministarstva se obavljaju u okviru temeljnih organizacijskih jedinica u sjedištu u Sarajevu i u okviru diplomatsko-konzularnih predstavništava (DKP) u inozemstvu (veleposlanstva, stalne misije pri međunarodnim organizacijama i generalni konzulati). Unutarnje ustrojstvo Ministarstva je definirano Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji iz 2013. godine i njegovim izmjenama iz 2018. godine. Ovim Pravilnikom je

⁸ Realizirane su aktivnosti navedene u preporuci.

⁹ U tijeku je realizacija aktivnosti, te stoga u ovom Izvješću nije data nova preporuka, ali je dat opis stanja i provedenih aktivnosti.

¹⁰ Nisu poduzimane aktivnosti na realizaciji preporuke, te je stoga u ovom Izvješću ponovljena preporuka za predmetni proces.

¹¹ Preporuka nije mogla biti ocijenjena u ovom ciklusu revizije, ali će biti ocijenjena kad se za to steknu uvjeti.

¹² Službeni glasnik BiH broj: 05/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09.

utvrđen broj od 658 izvršitelja, od kojih je 288 u sjedištu, a 370 izvršitelja u 56 DKP-a u inozemstvu.

Prethodnih godina smo konstatirali da navedeni Pravilnik nije usklađen sa Odlukom o načelima za utvrđivanje unutarnjeg ustrojstva tijela uprave BiH¹³ i Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH¹⁴. Naime, institucije Bosne i Hercegovine su bile u obvezi da do kraja travnja 2014. godine usklade pravilnike o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta s odredbama Odluke o načelima za utvrđivanje unutarnjeg ustrojstva tijela uprave BiH i Odluke o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH¹⁵.

Također, spomenuti pravilnik nije usuglašen ni s odlukama Predsjedništva BiH iz 2019., 2020. i 2021. godine¹⁶ o otvaranju novih 10 DKP-ova, na osnovu kojih je u 2022. godini Ministarstvo dostavilo Vijeću ministara BiH Prijedlog izmjena i dopuna važećeg Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu u cilju stvaranja uvjeta za otvaranje spomenutih DKP-ova. Kako navedeni prijedlog Vijeće ministara BiH nije razmatralo, Ministarstvo je izvijestilo Predsjedništvo BiH o aktivnostima poduzetim u cilju ispunjavanja svih zakonskih procedura za otvaranje DKP-ova.

Predsjedništvo BiH je u lipnju 2023. godine donijelo Zaključak da Vijeće ministara BiH nastavi aktivnosti na hitnom usvajanju Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva kako bi se ispunile sve zakonske pretpostavke i stekli uvjeti za rad DKP-ova u skladu s spomenutim odlukama Predsjedništva BiH te utvrdi odgovornost zbog neusvajanja istog, kao i da Ministarstvo ubrza procedure za otvaranje veleposlanstava BiH u Republici Azerbajdžan, Slovačkoj Republici i Republici Albaniji i počasnih konzulata u Rijeci i Novom Pazaru.

Vijeće ministara BiH je u srpnju 2023. godine zadužilo Ministarstvo da postupi po Zaključku Predsjedništva te da izradi informaciju i dostavi je Vijeću ministara BiH na prethodno razmatranje i eventualno usvajanje prije dostave Predsjedništvu BiH. Informaciju o postupanju po navedenom zaključku Predsjedništva BiH u vezi s procedurom usvajanja novog pravilnika o unutarnjem ustrojstvu Ministarstvo je dostavilo Predsjedništvu BiH u ožujku 2024. godine.

Ministarstvo je tijekom 2023. godine sačinilo novi Prijedlog pravilnika o unutarnjem ustrojstvu kojim je obuhvatilo i nove DKP-ove u skladu s odlukama Predsjedništva BiH i isti uputilo u proceduru pribavljanja neophodnih mišljenja nadležnih institucija. Osigurano je mišljenje nadležnog povjerenstva Ministarstva pravde za opise poslova radnih mjesta, mišljenja Ureda za zakonodavstvo, Središnje harmonizacijske jedinice Ministarstva financija i trezora BiH i Ministarstva financija i trezora BiH. Na dostavljeni Prijedlog pravilnika upućen 21.11.2023. godine Ministarstvu pravde BiH nije dostavljeno mišljenje do polovine svibnja 2024. godine i pored urgencije Ministarstva od 20.2.2024. godine.

¹³ Službeni glasnik BiH, broj 30/13

¹⁴ Službeni glasnik BiH, br. 30/13, 67/15 i 51/18

¹⁵ Službeni glasnik BiH, broj 30/13

¹⁶ Odluke Predsjedništva BiH od 19.06.2019., 24.09.2020. i 11.03.2021. godine o otvaranju, odnosno pokretanju postupka za otvaranje generalnih konzulata Bosne i Hercegovine u Republici Hrvatskoj (Rijeka) i Republici Srbiji (Novi Pazar), veleposlanstava Bosne i Hercegovine u Republici Albaniji (Tirana), Republici Azerbajdžan (Baku), Republici Tunis (Tunis), Republici Keniji (Nairobi), Slovačkoj Republici (Bratislava), Federativnoj Republici Brazil (Brasília), Narodnoj Demokratskoj Republici Alžir (Alžir) i Kraljevini Maroko (Rabat).

Shodno navedenom ocijenili smo da Ministarstvo poduzima aktivnosti na donošenju novog pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji u skladu s važećim odlukama Vijeća ministara BiH i preporukom iz prethodne godine (redni broj 1 u Tablici 2), a aktivnosti na konačnoj implementaciji preporuke će biti predmet praćenja u narednom razdoblju.

Ministarstvo nije u potpunosti osiguralo da se u punom kapacitetu obavljaju poslovi gdje postoje značajni rizici u poslovanju, jer nisu popunjena radna mjesta tajnika i dva pomoćnika, mada su za neke od pozicija raspisani natječaji (opširnije u točki 7.2. Izvješća). Radna mjesta šefa Odsjeka za financije i šefa Odsjeka za pravne, kadrovske i prevodilačke poslove popunjena su u tijeku godine te su izvršeni interni premještaji državnih službenika u Odsjeku za financije u cilju jačanja unutarnjih kontrola u ovom segmentu poslovanja.

Shodno navedenom, a u svezi s preporukom iz prethodne godine da Ministarstvo osigura da se na poslovima gdje postoje značajni rizici poslovanja uposle kompetentne osobe u punom kapacitetu i kontinuitetu (redni broj 3 u Tablici 2), cijenimo da Ministarstvo poduzima aktivnosti koje će biti predmet praćenja i u narednom razdoblju.

Ministarstvo primjenjuje Kodeks ponašanja Agencije za državnu službu BiH koji nije u cijelosti prilagođen potrebama i djelatnosti Ministarstva koja uključuje i diplomatsko predstavljanje. S obzirom na rizike koji se mogu javiti u postupanjima koja nisu predviđena okvirom državne službe, Ministarstvo je prethodne godine analiziralo prakse u drugim zemljama u vezi donošenja pravila ponašanja diplomata i drugih uposlenih u službi vanjskih poslova. Nije bilo značajnijih aktivnosti u tijeku 2023. godine jer se očekivalo usvajanje zakona o vanjskim poslovima koji bi trebao predstavljati polaznu osnovu za donošenje pravila ponašanja diplomata.

Na osnovu navedenog ocijenili smo da Ministarstvo poduzima aktivnosti na realizaciji preporuke iz prethodnog razdoblja (preporuka broj 2/2021 u Tablici 2a) u svezi s donošenjem pravila ponašanja diplomata te će ista biti predmet daljeg praćenja do konačne realizacije.

3.1. Aktivnosti iz okvira nadležnosti

Program rada za 2023. godinu, koji je Ministarstvo dostavilo Generalnom tajništvu Vijeća ministara BiH u formi prijedloga, usvojen je u ožujku 2023. godine.

Do okončanja revizije (polovina svibnja 2024. godine) je kroz nadogradnju sustava za upravljanje dokumentima (OWIS) osigurano povezivanje DKP-a i omogućen pregled diplomatskih aktivnosti, što je pretpostavka za unapređenje procesa izrade programa rada i izvješća o radu DKP mreže, praćenje realiziranih aktivnosti DKP mreže i komparacija sa njihovim programom rada.

Imajući u vidu navedeno ocijenili smo da Ministarstvo poduzima aktivnosti na unapređenju procesa izrade programa rada i izvješća o radu i aktivnostima DKP-ova i Ministarstva u cjelini shodno danoj preporuci iz prethodne godine (preporuka broj 4/2021 u Tablici 2a), a što će biti predmetom praćenja u narednom razdoblju do konačne realizacije.

Zakon o vanjskim poslovima: U ranijim izvješćima smo ukazali na činjenicu da nepostojanje zakona o vanjskim poslovima ostavlja prostor za improvizaciju, subjektivno/diskreciono odlučivanje i ad hoc postupanje u različitim situacijama, što nije dobra praksa u javnom sektoru i u najvećoj mjeri se negativno odražava na poslovanje Ministarstva. Vijeće ministara BiH je u svibnju 2023. godine uputilo u parlamentarnu proceduru Prijedlog zakona o vanjskim poslovima koji Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH na sjednici u listopadu 2023. godine nije usvojio. Ministarstvo nije imalo dodatnih zahtjeva po navedenom pitanju.

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Ministarstvo je odgovorno za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Financijsko upravljanje i kontrola

Uspostavljanje i razvoj sustava financijskog upravljanja i kontrole obveza je svih institucija BiH u skladu sa Zakonom o financiranju institucija BiH¹⁷, definirano kao sveobuhvatan sustav politika, procedura i aktivnosti koji uspostavlja i za koji je odgovoran rukovoditelj institucije.

Ministarstvo je u tekućoj godini provodilo određene aktivnosti na uspostavljanju sustava financijskog upravljanja i kontrole, ali ne u dovoljnoj mjeri i na planski i sustavan način predviđen propisima¹⁸, ali i potrebama s obzirom na složenu organizacijsku strukturu i značajne slabosti sustava unutarnjih kontrola konstatirane u prethodnom periodu. Prije svega, Ministarstvo nije donijelo godišnji plan za uspostavljanje i unapređenje sustava unutarnjih financijskih kontrola za 2023. godinu, niti je radna grupa koju čine tajnik Ministarstva i rukovoditelji sektora i drugih organizacijskih jedinica¹⁹ izvješćivala rukovodstvo Ministarstva o provedenim aktivnostima na unapređenju sustava financijskog upravljanja i kontrole. Budući da u periodu obavljanja revizije aplikacija u kojoj se vrši unos i ažuriranje mape procesa i registra rizika (PIFC aplikacija u nadležnosti Središnje harmonizacijske jedinice Ministarstva financija i trezora BiH) nije funkcionirala, usmeno nam je prezentirano da su mape procesa i rizici utvrđeni prethodnih godina uneseni u aplikaciju i da su u 2023. godini djelomično ažurirani te dodati novi procesi.

Ministarstvo je sačinilo i dostavilo Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Godišnje izvješće o sustavu financijskog upravljanja i kontrole za 2023. godinu. Uvidom u navedeno izvješće o samoprocjeni sustava financijskog upravljanja i kontrole konstatirali smo da postoji prostor za unapređenje u svim COSO komponentama, naročito u segmentu upravljanja rizicima (nije uspostavljen sustav izvješćivanja o najznačajnijim rizicima, izrada registra rizika je u tijeku, nisu jasno definirane mjere za umanjene rizika, niti se prati njihovo provođenje), segmentu kontrolnih aktivnosti (nije osigurana primjena načela razdvajanja dužnosti u IT sustavima zbog nedostatka ljudskih resursa, nisu ažurirane šifre za unos u ISFU sustav prema stvarnom stanju osoba koje rade na sustavu), informacija i komunikacija (ne postoji centralizirana evidencija svih potpisanih ugovora i ugovornih obveza) te praćenja i procjene sustava (ne prati se

¹⁷ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 i 38/22

¹⁸ Način uspostavljanja sustava financijskog upravljanja i kontrole, koji se zasniva na upravljanju rizicima i pruža razumno uvjerenje da će ciljevi institucije biti ostvareni na pravilan, ekonomičan, efikasan i efektivan način, detaljnije je opisano u Priručniku za financijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH

¹⁹ Rješenje o formiranju Stručne radne grupe za uspostavljanje i razvoju financijskog upravljanja i kontrole od 16.08.2021. godine

provođenje planiranih mjera).

PREPORUKA 1

Rukovodstvo Ministarstva je dužno planski i sustavno raditi na uspostavljanju i razvoju sustava financijskog upravljanja i kontrole u skladu s važećim zakonskim i podzakonskim propisima.

Funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola u Ministarstvu još uvijek nije uspostavljen na zadovoljavajućoj razini jer su i u tijeku 2023. godine konstatirani nedostaci i slabosti u procesima koji su obuhvaćeni revizijom. Osim već spomenutih nedostataka u vezi s organizacijskom strukturom, nedostaci i slabosti su još uvijek prisutni kod planiranja i izvršenja proračuna, upošljavanja i angažiranja osoba, popisa sredstava i obveza, javnih nabavki, naplate potraživanja, transferiranja naplaćenih prihoda i primitaka, uporabe službenih vozila i drugih procesa, što je detaljno opisano u pojedinačnim točkama Izvešća. Većina nedostataka i nepravilnosti se ponavlja već duži niz godina, a aktivnosti koje je Ministarstvo pokrenulo u pojedinim procesima još nisu okončane ili iste nisu utjecale na krajnji rezultat (npr. popis potraživanja).

Kada je riječ o internima pravilima i procedurama kao mehanizmima za umanjene rizika, u tijeku godine su se donosile određene instrukcije za postupanje u danim okolnostima, poduzete su aktivnosti u vezi s ažuriranjem određenih internih pravila i donošenjem procedura stvaranja i evidentiranja obveza, ali uglavnom su na snazi procedure, uputstva i instrukcije donesene prethodnih godina. Nedostaju sveobuhvatna pravila i procedure za značajne procese u dijelu materijalno-finanicijskog poslovanja kao što su procedure planiranja proračuna, procedure za proces obračuna i isplate plaća i naknada, proces naplate i transfera prihoda, kontrolu i upravljanje novčanim sredstvima, način usuglašavanja stanja žiro računa evidentiranih u glavnoj knjizi i stanja koji se vodi u bankama (konfirmacija), pisane procedure za poslovanje u vanrednim situacijama, načinu izvješćivanja rukovodstva DKP-ova za koje se dokumentacija knjiži u sjedištu, pravila za korištenje i evidentiranje čekova koji se koriste za plaćanje u pojedinim DKP-ovima, način utvrđivanja početne vrijednosti vozila čija prodaja se vrši u DKP-ima.

Pored navedenog, utvrdili smo da postoji niz internih akata Ministarstva koja se u formi instrukcija, obavještenja ili uputstava dostavljaju DKP-ovima, a da pri tom pojedini DKP-ovi ne znaju za postojanje navedenih akata.

Ministarstvo tijekom godine nije utvrdilo interne procedure stvaranja obveza kojima se utvrđuju postupci, procedure i odgovorne osobe za unos i odobravanje obveza Ministarstva kako je propisano odredbama članka 22. Zakona o proračunu za 2023. godinu. U praksi su se prilikom odobravanja obveza i drugih akata primjenjivale odluke o prijenosu ovlaštenja za potpisivanje pojedinih dokumenata i akata u Ministarstvu²⁰ i odluka o postupku i načinu potpisivanja pojedinih dokumenata i akata i prijenosu ovlaštenja u Ministarstvu²¹, međutim ista se ne može smatrati procedurom u smislu odredbi Zakona o proračunu jer istom nije detaljno utvrđena procedura stvaranja i odobravanja obveza.

²⁰ Odluka broj 01-02-2-17531.22 od 6.5.2022. godine i Odluka o izmjeni odluke broj 01-02-2-17531-1/22 od 16.5.2022. godine

²¹ Odluka broj 01-02-2-17531-2/23 od 22.12.2023. godine kojom su prethodne odluke (01-02-2-17531.22 i 01-02-2-17531-1/22) stavljene van snage

PREPORUKA 2

Ministarstvo je dužno utvrditi interne procedure stvaranja obveza kojima se utvrđuju postupci, procedure i odgovorne osobe za unos i odobravanje obveza Ministarstva kako je propisano odredbama Zakona o proračunu u cilju uspostavljanja efikasnog procesa planiranja i izvršenja proračuna.

Uporaba faksimila

U rješenju o ovlaštenju osoba za uporabu faksimila ministra je navedeno da se faksimil koristi u skladu s Uputstvom o načinu vršenja uredskog poslovanja u institucijama BiH²² i Odlukom o prijenosu ovlaštenja za potpisivanje pojedinih dokumenata i akata u Ministarstvu od 6.5.2022. godine te internim aktima Ministarstva, kao i da se isti koristi samo nakon prikupljenih parafa kako je predviđeno navedenom Odlukom o prijenosu ovlaštenja i odobrenja (parafa) od strane šefa Kabineta ministra.

Člankom 66. Uputstva o načinu vršenja uredskog poslovanja u institucijama BiH propisan je način evidentiranja uporabe faksimila. Naime, stavkom 5. navedenog članka propisano je da prilikom svake uporabe faksimila na službenom aktu osoba ovlaštena za uporabu faksimila, pored faksimila, upisuje i redni broj iz Knjige uporabe faksimila, dok je stavkom (6) propisano da na primjerku službenog akta koji ostaje u instituciji osoba ovlaštena za uporabu faksimila stavlja svoj paraf i napomenu da je na akt stavljen faksimil.

Pregledom akata koji su ovjereni faksimilom ministra, a odnose se na revidirane procese u Ministarstvu, uočili smo da do prethodne revizije na njima nije upisan redni broj iz Knjige uporabe faksimila, kako je propisano člankom 66. Uputstva o načinu vršenja uredskog poslovanja u institucijama BiH. Ipak, u završnoj reviziji smo konstatirali da se postupilo po našim preporukama i počelo s evidentiranjem na propisani način.

Na temelju prethodno iznesenog konstatirali smo da Ministarstvo poduzima aktivnosti na realizaciji preporuke vezane za osiguranje jasnih i preciznih procedura za uporabu faksimila (redni broj 4 u Tablici 2) i iste će biti predmetom praćenja i u narednom razdoblju.

Uredsko poslovanje

Osim nedostataka u funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola koje se izravno odražavaju na pozicije rashoda i prihoda i bilančne pozicije, konstatirali smo da postoje nedosljednosti u načinu kreiranja pojedinih dokumenata. Naime, Ministarstvo koristi sustav za upravljanje dokumentima koji omogućava pregled predmeta i izvršavanje akcija, ali smo konstatirali da se u određenom broju slučajeva dokumenti vezani za određeni proces sačinjavaju, obilježavaju i potpisuju i na tradicionalan način, ručno, bez uporabe OWIS sustava (dakle paralelno), a po zahtjevu Kabineta ministra i mimo sustava za upravljanje dokumentima.

Smatramo da ovakav način uredskog poslovanja nije efikasan i pouzdan te nije u skladu s načelima uredskog poslovanja definiranim u Odluci o uredskom poslovanju u institucijama

²² Službeni glasnik BiH, broj 30/15

BiH²³ (načelo jednoobraznosti, jednostavnosti, ekonomičnosti, točnosti). Načelo jednoobraznosti podrazumijeva da se uredsko poslovanje organizira i vrši na jednoobrazan način, načelo jednostavnosti podrazumijeva da se svaka radnja obavi što jednostavnije, načelo ekonomičnosti podrazumijeva da se svaka radnja vrši uz što manje korištenja vremena i sredstava, načelo točnosti podrazumijeva da se svaka radnja mora točno i precizno obaviti i evidentirati.

PREPORUKA 3

Ministarstvo je dužno osigurati da se uredsko poslovanje vrši na jednoobrazan način.

Unutarnja revizija

U skladu sa Zakonom o unutarnjoj reviziji institucija BiH²⁴ i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH²⁵ Ministarstvo je uspostavilo jedinicu unutarnje revizije u svom sastavu u tijeku 2021. godine i ista funkcionira u punom kapacitetu. U skladu sa Strateškim planom i Godišnjim planom revizije za 2023. godinu Jedinica unutarnje revizije je obavila 11 planiranih revizija.

Prevenција korupcije

Imajući u vidu značajnost i prirodu djelatnosti Ministarstva, prevencija korupcije treba biti pri samom vrhu prioriteta aktivnosti Ministarstva. U cilju poduzimanja preventivnih aktivnosti i sprečavanja mogućih oblika koruptivnih radnji, naročito u segmentima poslovanja gdje je visok rizik (upošljavanje i upravljanje ljudskim resursima, javne nabave, konzularno poslovanje, naplata prihoda te drugi procesi) Ministarstvu je prethodne godine preporučeno da okonča aktivnosti na izradi plana integriteta.

Ministarstvo je sačinilo Plan integriteta na koji je Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije 19.3.2024. godine dala mišljenje da je isti usuglašen s Pravilima za izradu i provođenje planova integriteta u institucijama BiH te sugerirala Ministarstvu da u narednom periodu osigura nadzor nad provođenjem mjera iz usvojenog Plana integriteta.

²³ Službeni glasnik BiH, broj 74/14

²⁴ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

²⁵ Službeni glasnik BiH, broj 59/19

5. PRORAČUN MINISTARSTVA ZA 2023. GODINU

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2023. godinu²⁶, Ministarstvu su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 66.377.000 KM (tekući izdaci 64.717.000 KM i kapitalni izdaci 1.660.000 KM)²⁷.

Tijekom godine izvršena su usklađivanja proračuna koja se odnose na sljedeće:

- sredstva višegodišnjih projekata prenesena iz prethodnog perioda u iznosu od 4.530.892 KM;
- sredstva namijenjena za programe posebnih namjena prenesena iz prethodnog perioda u iznosu od 6.098.403 KM;
- sredstva novčanih donacija prenesena iz prethodnog perioda u iznosu od 12.501 KM;
- sredstva za realizaciju programa posebnih namjena u iznosu od 13.669.367 KM, odobrena u tijeku 2023. godine iz kapitalnih primitaka od prodaje nekretnine u New Yorku;
- sredstva odobrena iz tekuće pričuve u iznosu od 1.025.000 KM.

Prema navedenom, Ministarstvo je u 2023. godini raspolagalo sredstvima u ukupnom iznosu od 91.713.163 KM.

Ministarstvo je izvršilo prestrukturiranje rashoda proračuna koje je odobrilo Ministarstvo financija i trezora BiH u listopadu 2023. godine. Kroz prestrukturiranje rashoda u ukupnom iznosu od 1.350.000 KM smanjena su sredstva za bruto plaće i naknade koja su planirana u većem iznosu od potreba za realiziranu dinamiku upošljavanja. Značajnija povećanja sredstava odnose se na pozicije unajmljivanja imovine i opreme (700.000 KM) i ugovorene usluge (350.000 KM). Potrebu za povećanjem sredstava na ovim pozicijama Ministarstvo je obrazložilo promjenom tečaja valuta u DKP-ovima, te ostalim razlozima objektivne prirode na koje ono ne može da utječe (povećan broj članova obitelji diplomata za koje se plaćaju troškovi zdravstvene zaštite u okviru ugovorenih usluga, troškovi agencijskih usluga prilikom pronalaženja stanova uposlenim u DKP-ovima i rezidencija šefovima DKP-ova).

U Ministarstvu su i tijekom 2023. godine konstatirane slabosti u procesu planiranja i izvršenja proračuna koje se odnose na veće izvršenje pojedinih analitičkih pozicija u odnosu na odobrena sredstva tijekom godine, naročito u DKP-ima, te kod analitičkih pozicija koje se mogu točno planirati (otpremnine za odlazak u mirovinu). Zahtjev za prestrukturiranje sredstava iz kolovoza 2023. godine u iznosu od 1.500.000 KM nije potkrijepljen jasnim i preciznim obrazloženjima te ga Ministarstvo financija i trezora BiH nije odobrilo. Korigirani zahtjev za prestrukturiranje Ministarstvo je sačinilo u manjem iznosu (1.350.000 KM) i sa odgovarajućim pregledima i obrazloženjima.

²⁶ Službeni glasnik BiH, broj 22/23

²⁷ Do usvajanja proračuna za 2023. godinu, Ministarstvo je raspolagalo sredstvima odobrenim prema Instrukciji o privremenom financiranju institucija BiH za period siječanj - ožujak 2023. godine, broj: 05-16-2-8338-2/22 od 28.12.2022. godine, koju je donio ministar financija i trezora Bosne i Hercegovine.

6. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Ministarstvo je sačinilo Godišnje finansijsko izvješće za 2023. godinu i dostavilo ga nadležnim tijelima i institucijama u skladu s važećim propisima u pogledu sadržaja, ali nakon utvrđenog roka.

Tekstualni dio Godišnjeg finansijskog izvješća sadrži zabilješku bilančnih pozicija uz bilancu stanja u kojoj su navedene osnovne informacije, bez dovoljno detaljnih obrazloženja za pozicije potraživanja (uključujući i potraživanja za nenaplaćene prihode) i obveza. U Obrascu 6-Pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava krajnji saldo sredstava je usuglašen sa podacima iz glavne knjige, ali podaci u kolonama promjena nisu prikazani u skladu s instrukcijom za sačinjavanje godišnjeg izvješća²⁸ i ne odražavaju stvarne promjene na stalnim sredstvima koje su vršene u tijeku godine čime je otežano razumijevanje izvršenih transakcija korisnicima finansijskih izvješća.

Sadržaj bilješki uz finansijska izvješća, u cilju detaljnijeg izvješćivanja o bitnim promjenama tijekom godine i stanju imovine i obveza Ministarstva na 31.12. tekuće godine, su unaprijeđena, ali se u dijelu bilančnih pozicija mogu dodatno unaprijediti.

Konstatirali smo da Ministarstvo poduzima aktivnosti u svezi s preporukom iz prethodnog razdoblja vezanoj za sadržaj bilješki uz finansijska izvješća (preporuka 11/2020 u Tablici 2a) te će ista biti predmetom praćenja i u narednom razdoblju do njene konačne realizacije.

6.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbirno, u razdoblju od 1.1. do 31.12.2023. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 59.384.541 KM, što je za 32.328.541 KM manje u odnosu na raspoloživi (korigirani) proračun za 2023. godinu.

Vrijednosno značajni rashodi odnose se na: bruto plaće (37.137.767 KM), naknade troškova uposlenih (11.623.108 KM), izdatke za uporabu vozila (1.033.860 KM), troškove zakupa (6.176.185 KM), ugovorene usluge (4.314.378 KM), kapitalne izdatke (1.372.619 KM) i višegodišnja kapitalna ulaganja (1.808.441 KM).

Značajna odstupanja ostvarenog kumulativnog iznosa u odnosu na korigirani proračun konstatirana su kod bruto plaća i naknada (zbog nerealizirane dinamike upošljavanja), višegodišnjih kapitalnih ulaganja i programa posebnih namjena.

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u prilogu Izvješća.

U daljem tekstu navodimo nalaze revizije, stanje po procesima za koje su dane preporuke u ranijem periodu čija realizacija je u tijeku, kao i određena objelodanjivanja činjenica o značajnim rashodima realiziranim u 2023. godini.

²⁸ Instrukcija za sačinjavanje godišnjeg izvješća o izvršenju proračuna proračunskih korisnika za period 01.01.-31.12.2023. godine, broj 05-16-2-15-1/24 od 04.01.2024. godine

6.1.1. Bruto plaće

Ukupno ostvarene plaće i naknade iz plaća, porezi i doprinosi sa 31.12.2023. godine iznose 27.137.767 KM, od čega neto plaće uposlenih u sjedištu iznose 5.456.180 KM, neto plaće uposlenih u DKP-ima iznose 13.917.418 KM, a porezi i doprinosi za sve uposlene iznose 7.764.169 KM²⁹. Izdaci za bruto plaće i naknade ostvareni su 84,4% u odnosu na odobreni proračun, jer u tijeku godine nije realizirana planirana dinamika upošljavanja na osnovu koje je Ministarstvo planiralo izdatke za ovu poziciju.

Platni razredi i koeficijenti za obračun plaće utvrđeni su u Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama BiH³⁰, Odluci o koeficijentima za diplomatsko-konzularno osoblje³¹ i Pravilniku o plaćama, dodacima i naknadama osoblja u DKP-ima³². Kod obračuna plaće za uposlene u sjedištu Ministarstva primjenjuje se osnovica koju utvrđuje Vijeće ministara BiH u skladu sa člankom 7. stavak (1) Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH i koja je za 2023. godinu iznosila 600 KM. Osnovicu za obračun plaća u DKP-ima također utvrđuje Vijeće ministara BiH jednom godišnje, na osnovu službenih podataka Ujedinjenih naroda, na prijedlog Ministarstva i pribavljenog mišljenja Ministarstva financija i trezora BiH³³ i ona se primjenjuje nakon usvajanja proračuna za tekuću fiskalnu godinu. Tijekom 2023. godine obračun plaće u DKP-ovima vršen je na osnovu osnovice utvrđene za obračun plaće u 2022. godini³⁴ i osnovice za obračun plaće u 2023. godini³⁵.

Revizijom izdataka u okviru pozicije bruto plaća utvrđene su sljedeći nedostaci:

Platni razredi i koeficijenti za diplomatsko-konzularno osoblje: Na osnovu odredbi članka 12. Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH Vijeće ministara BiH je u veljači 2023. godine donijelo Odluku o koeficijentima za diplomatsko-konzularno osoblje za koju je navedeno da se primjenjuje od 01.03.2023. godine³⁶, a zatim je izmjenom iz srpnja 2023. godine³⁷ utvrđeno da se ona primjenjuje od 01.10.2022. godine. Tom odlukom su utvrđeni novi koeficijenti (nulti koeficijent utvrđen u rasponu od 2,00-2,93) za diplomatska ili konzularna zvanja za koja su ranijom odlukom ti koeficijenti utvrđeni u rasponu 1,80-3,25. Na osnovu prezentiranih podataka, Ministarstvo je nove koeficijente primijenilo kod obračuna plaće za uposlene u sjedištu (razlika u iznosu od 18.911 KM ukalkulirana u 2022. godini), ali ne i u DKP-ovima. U obrazloženju za navedeno postupanje Ministarstvo je navelo da je izmjenama Pravilnika o plaćama, dodacima i naknadama osoblja u DKP-ovima³⁸, u kome su također navedeni koeficijenti za obračun plaća, utvrđeno da se primjenjuje od 1.1.2023. godine.

²⁹ Obračun poreza i doprinosa za uposlene u DKP mreži vrši se u sjedištu Ministarstva, na osnovu neto plaće čiji su elementi osnovica iz članka 5. stavak (1) Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH, pripadajući koeficijent i dodatak na osnovu minulog rada

³⁰ Službeni glasnik BiH, br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20, 65/20 i 59/22

³¹ Odluka Vijeća ministara BiH, broj 76/23 od 25.2.2023. (Službeni glasnik BiH, broj 26/23) i Odluka o izmjeni Odluke o koeficijentima za diplomatsko-konzularno osoblje, broj VM 189 /23 od 25.7.2023. (Službeni glasnik BiH, broj 60/23)

³² Službeni glasnik BiH, br. 98/08, 84/14 i 68/23

³³ Članak 7 stavak (7) Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH

³⁴ Odluka o utvrđivanju visine osnovice za obračun plaća u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH u 2022. godini, broj VM 107/22 od 9.11.2022. godine (Službeni glasnik BiH, broj 1/23)

³⁵ Odluka o utvrđivanju visine osnovice za obračun plaća u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH u 2023. godini, broj VM 289/23 od 9.11.2023. godine (Službeni glasnik BiH, broj 85/23)

³⁶ Odluka Vijeća ministara BiH broj 76/23 od 23.2.2023. godine (Službeni glasnik BiH, broj 26/23)

³⁷ Odluka Vijeća ministara BiH broj 189/23 od 25.7.2023. godine (Službeni glasnik BiH, broj 60/23)

³⁸ Pravilnik Vijeća ministara BiH o izmjeni Pravilnika o plaćama, dodacima i naknadama osoblja u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine, broj 229/23 od 7. 9.2023. godine (Službeni glasnik BiH, broj 68/23)

Kako su u Pravilniku o plaćama, dodacima i naknadama osoblja u DKP-ima obuhvaćene i odredbe koje su uređene drugim podzakonskim aktom (u konkretnom slučaju koeficijenti iz Odluke), donošenjem dva podzakonska akta sa različitim datumima njihove primjene otvaraju dileme u pogledu primjene jednog ili drugog akta. Pored navedenog, moramo ukazati i na činjenicu da se u donesenim aktima utvrđuje njihova retroaktivna primjena, što onemogućava pravovremeno planiranje sredstava i povećava rizik u pogledu ispravne primjene.

Prekovremeni rad: Ukupni izdaci za prekovremeni rad su realizirani u iznosu od 25.942 KM. Ministarstvo je, kao i prethodne godine, nastavilo s praksom isplate novčanog iznosa za ostvarene prekovremene sate, ne razmatrajući opciju preraspodjele radnog vremena koja je navedena u Odluci Vijeća ministara BiH o načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu za prekovremeni rad, rad u neradne dane, noćni rad i rad u dane državnih praznika u institucijama BiH³⁹. Isplaćena naknada se odnosi na 2700 prekovremenih sati koje je ostvarilo 16 uposlenih. Isplata naknade se odnosi na ostvarene prekovremene sate vozača, načelnika odjeljenja, savjetnika i tajnika u odsjecima Ministarstva.

PREPORUKA 4

Ministarstvo je dužno primjenjivati propise koji se odnose na angažiranje, evidentiranje i plaćanje uposlenih prilikom prekovremenog rada što uključuje i preraspodjelu radnog vremena kada god je to moguće, na način kako je to predviđeno važećom odlukom Vijeća ministara BiH.

6.1.2. Putni troškovi

Od ukupno realiziranih izdataka za putne troškove u 2023. godini (1.204.897 KM) za potrebe sjedišta je realizirano 739.836 KM, a 465.061 KM u diplomatsko-konzularnim predstavništvima. U odnosu na prethodnu godinu izvršenje je manje za 264.013 KM.

Ministarstvo je, u smislu načela racionalnosti, dokumentiralo svrhu i namjenu korištenja javnih sredstava, međutim još uvijek ima prostora za unapređenje procesa planiranja službenih putovanja i blagovremene kupovine aviokarata. Smatramo važnim da se kupovina aviokarata izvrši blagovremeno, a posebno za putovanja za koja je unaprijed poznat datum događaja, odnosno prisustvo predstavnika Ministarstva na istom.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da se određen broj putnih naloga se još uvijek ne pravda na vrijeme, odnosno u roku od sedam dana od dana povratka sa službenog putovanja, ali su opravdani sa 31.12.2023.godine.

Po pitanju unapređenja procesa planiranja i realizacije službenih putovanja na osnovu načela racionalnog i ekonomičnog korištenja javnih sredstava dali smo preporuku u prethodnoj godini (redni broj 10 u Tablici 2) te smo na osnovu prethodno prezentiranog ocijenili da je realizacija iste u tijeku, a što će biti predmetom daljeg praćenja do okončanja implementacije.

³⁹ Odluka Vijeća ministara BiH broj 234/08 od 29.12.2008. godine (Službeni glasnik BiH, broj 4/09)

6.1.3. Izdaci za obrasce i papir

Na kontu izdataka za obrasce i papir je ukalkuliran iznos od 195.583 KM za nabavu obrazaca naljepnica viza. Nakon okončane procedure javne nabave zaključen je ugovor sa dobavljačem 29.12.2023. godine u iznosu od 100.000 EUR, a protuvrijednost ugovorenog iznosa je ukalkuliran na navedeni konto. Ugovoreni avans dobavljaču (50% od vrijednosti ugovora) plaćen je u 2024. godini sa središnjeg računa u Münchenu, a do obavljanja revizije nije bilo isporuke obrazaca naljepnica.

Obrasci naljepnica viza su tekući izdaci i po tom osnovu nije ispunjen jedan od uvjeta utvrđenih Uputstvom za unos i evidentiranje obveza u ISFU sustav koje su planirane u proračunu tekuće fiskalne godine, a čiji računi ili konačne situacije će biti ispostavljene u narednoj fiskalnoj godini⁴⁰. Naime, da bi određena obveza mogla teretiti proračun tekuće godine, jedan od uvjeta je da se radi o robama ili uslugama koje se jednokratno nabavljaju, tj. koji nemaju karakter tekućih izdataka.

PREPORUKA 5

Prilikom evidentiranja izdataka Ministarstvo je dužno voditi računa o ispunjenosti uvjeta propisanih Uputstvom za unos i evidentiranje obveza u ISFU sustav koje su planirane u proračunu tekuće fiskalne godine, a čiji računi ili konačne situacije će biti ispostavljene u narednoj fiskalnoj godini.

6.1.4. Izdaci za uporabu vozila

Ukupni izdaci za uporabu službenih vozila u Ministarstvu u 2023. godini iznose 1.033.860 KM⁴¹, što je u odnosu na izvršenje u 2022. godinu više za 69.187 KM. Od ukupnih izdataka na sjedište se odnosi 151.459 KM, a izdaci za DKP iznose 882.401 KM.

Pravilnikom o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH⁴² Ministarstvu je odobreno 5 službenih vozila. Pravilnikom o službenim specijaliziranim vozilima⁴³ odobreno je 8 službenih specijaliziranih vozila u Ministarstvu i 115 u DKP-ovima. Dakle, ukupno je odobreno 128 vozila (Ministarstvo 13 i DKP 115).

U tijeku 2023. godine Ministarstvo je raspolagalo s 94 vozila, od toga 10 službenih vozila i 6 specijaliziranih vozila u sjedištu Ministarstva, dok su DKP-ovi raspolagali s 78 vozila. Jedno službeno vozilo iz sjedišta je prodano u 2023. godini, a tri vozila su predmet prodaje u 2024. godini, nakon čega će se broj raspoloživih vozila u sjedištu Ministarstva uskladiti s brojem odobrenih (službenih) vozila.

Nisu nam prezentirane aktivnosti Ministarstva u vezi s pribavljanjem suglasnosti Vijeća ministara BiH na pravilnik o vozilima za specijalizirane namjene koje je trebalo poduzeti nakon

⁴⁰ Instrukcija o Ministarstva financija i trezora BiH broj 08-16-1-8801-1/15 od 26.10.2015. godine

⁴¹ U ukupnom iznosu su obuhvaćeni utrošak goriva (324.725 KM), materijal i usluge opravki i održavanja vozila (215.6146 KM), usluge osiguranja vozila (204.052 KM), usluge pranja vozila (31.483 KM), izdaci za auto gume (38.896 KM) i usluge registracije motornih vozila (7.182 KM). U ukupnom iznosu izdataka obuhvaćeni su i troškovi lizinga (112.458 KM) i zakup parking prostora (96.162 KM)

⁴² Službeni glasnik BiH, broj 34/23 i 84/23

⁴³ Pravilnik o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih specijaliziranih vozila Ministarstva vanjskih poslova i diplomatsko-konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine, broj 09/2-INT-1519/21 od 5.5.2021. godine

stupanja na snagu Pravilnika o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH u ožujku 2023. godine. Također, klase specijaliziranih vozila u DKP-ovima nisu usklađene ni s odredbama ranije donesenog Pravilnika o službenim specijaliziranim vozilima iz 2021. godine⁴⁴, do čega je, prema informacijama iz Ministarstva, došlo zbog pogrešnog unosa klasa vozila u DKP-ovima.

PREPORUKA 6

Ministarstvo je dužno dostaviti prijedlog pravilnika o korištenju službenih vozila za specijalizirane namjene Vijeću ministara BiH radi pribavljanja suglasnosti.

Proces korištenja vozila još uvijek nije uspostavljen na zadovoljavajući način te smo ponovo utvrdili nedostatke u evidencijama o korištenju vozila, kako u sjedištu tako i u DKP-ovima. Naime, ne popunjavaju se sve predviđene rubrike u obrascu kolskog naloga na način predviđen važećim Pravilnikom Vijeća ministara BiH, nije uspostavljena kontrola vjerodostojnosti unesenih podataka u nalog za uporabu službenih vozila (da li pređena kilometraža odgovara putnoj relaciji, utrošeno gorivo i sl.), ne vrši se kontrola naloga za uporabu službenih vozila sa podacima iz naloga za službeni put, ne navodi se pređena kilometraža po pojedinim relacijama niti ukupno pređena kilometraža za vozila (DKP). Neadekvatno popunjeni nalozi i evidencije onemogućavaju kontrolu uporabe službenih vozila, utvrđivanje opravdanosti troškova i uspostavljanje odgovornosti za nenamjensku uporabu, neracionalnosti i štete na službenim vozilima.

PREPORUKA 7

Ministarstvo je dužno kod procesa uporabe službenih vozila osigurati uredno i dosljedno vođenje svih evidencija o uporabi vozila koje predstavljaju temelj za praćenje i kontrolu troškova te potvrdu namjenskog korištenja vozila.

Aktivnosti Ministarstva na nadogradnji OWIS sustava, s ciljem uspostavljanja elektronskog unosa podataka o vozilima od strane DKP-ova i mogućnosti uvida u stanje i korištenje vozila u DKP-ovima nisu okončane u 2023. godini, pa smo ponovo konstatirali da su pojedini DKP-ovi kasnili sa dostavljanjem izvješća, i pored urgencija iz Ministarstva.

Na osnovu podatka Ministarstva, u tijeku 2023. godine je evidentirano šest šteta na vozilima u ukupnom iznosu od 28.422 KM. Štete u iznosu od 27.155 KM su, uz suglasnost Ministarstva, isplaćene na račun dobavljača koji je vršio usluge popravke službenih motornih vozila, a samo je šteta u iznosu od 1.267 KM obračunata i uplaćena na žiro račun Ministarstva financija i trezora BiH.

6.1.5. Unajmljivanje imovine i opreme

Unajmljivanje prostora ili zgrada: Ministarstvo je za potrebe unajmljivanja prostora u 2023. godini izdvojilo 5.887.931 KM od kojih se na sjedište odnosi 274.710 KM, a na DKP 5.613.221 KM.

⁴⁴ Odobreno je 56 vozila srednje klase, 55 vozila niže srednje klase, i 4 vozila za izaslanstva viša srednja klasa

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju koja se odnosi na troškove zakupa utvrdili smo različita postupanja prilikom zakupa prostora u DKP-ovima, a odnose se na površinu, odnosno kvadraturu zakupljenog objekta/stana/rezidencije, procedure zaključivanja ugovora, održavanje nekretnina itd. Ministarstvo nema interni akt kojim se regulira pitanje upravljanja nekretninama koje se koriste za potrebe DKP-ova. U izradi je radna verzija pravilnika o održavanju i upravljanju nekretninama koje se koriste za potrebe DKP BiH i uposlenih u DKP BiH.

6.1.6. Ugovorene usluge

Usluge reprezentacije su realizirane u iznosu od 424.882 KM od čega su u sjedištu realizirani izdaci u iznosu od 92.486 KM, dok se na izdatke u DKP-ovima odnosi iznos od 332.396 KM.

Eksterna reprezentacija u sjedištu Ministarstva je realizirana u okviru iznosa koji je planiran internom Odlukom⁴⁵. Većina računa iz testiranog uzorka sadrži obrazloženje, ali postoje i slučajevi u kojima nedostaju obrazloženja o povodu nastanka troška ili da se na osnovu obrazloženja ne može u potpunosti potvrditi da su izdaci nastali za predviđene namjene (uglavnom u DKP-ovima).

Po pitanju preporuke koja se odnosila na realizaciju izdataka za usluge reprezentacije (redni broj 16 u Tablici 2), smatramo da se poduzimaju aktivnosti Ministarstva te će ista biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja realizacije.

Usluge primarne zdravstvene zaštite iskazane su u iznosu od 1.442.707 KM. Pravo na zdravstvenu zaštitu uređeno je Pravilnikom o plaćama i naknadama u diplomatsko-konzularnim predstavništvima kojim je predviđeno da se zdravstvena zaštita uposlenih osigurava na osnovu bilateralnih sporazuma, na osnovu potpisanih sporazuma s osiguravajućim kućama te da se u DKP-ovima u kojima nije osiguran jedan od prethodna dva načina rješavanja zdravstvene zaštite uposlenima priznaju stvarni troškovi. U odnosu na prethodnu godinu povećan je broj DKP-ova u kojima je zdravstvena zaštita osigurana na osnovu bilateralnih sporazuma (25 DKP-ova u 2023. u odnosu na 24 u 2022. godini). Pravo na zdravstvenu zaštitu na osnovu potpisanih sporazuma s osiguravajućim kućama ostvaruju uposleni u 22 DKP-a, dok se za 9 DKP-ova priznaju stvarni troškovi zdravstvene zaštite.

Također, Ministarstvo kontinuirano analizira način poboljšanja zdravstvene zaštite uposlenih u DKP-ovima i u slučajevima podnošenja zahtjeva za priznavanje troškova cijeni konkretnu situaciju. U 2024. godini je za dva od devet DKP-ova za koje se priznaju stvarni troškovi zdravstvene zaštite pokrenuta procedura sklapanja ugovora o osiguranju s osiguravajućim kućama.

Po pitanju preporuke koja se odnosila na realizaciju izdataka za usluge zdravstvene zaštite uposlenih u DKP-ovima (redni broj 17 u Tablici 2), smatramo da se poduzimaju aktivnosti u Ministarstvu te će preporuka biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja realizacije.

⁴⁵ Odluka o korištenju reprezentacije u Ministarstvu broj: 09-02-2-32964/21 od 1.11.2021. godine

6.1.7. Kapitalni izdaci

Realizacija kapitalnih iznosila je 1.372.619 KM i odnosi se na nabavu: opreme (1.353.967 KM), namještaja (98.427 KM), kompjutorske opreme (261.167 KM), opreme za prijenos podataka i glasa (23.093 KM), motornih vozila (864.304 KM), elektronske opreme (85.556 KM), mašina, uređaja i alata (14.767 KM), inventara (6.653 KM i rekonstrukciju i investicijsko održavanje (18.652 KM).

Kapitalni izdaci Ministarstva ni u 2023. godini nisu u potpunosti realizirani u skladu s namjenskom strukturom odobrenom nakon usvajanja proračuna, niti sa izmjenama namjenske strukture koje je, po zahtjevu Ministarstva, Ministarstvo financija i trezora BiH odobrilo u lipnju 2023. i početkom 2024.godine⁴⁶. Ministarstvo je izvršilo realizaciju kapitalnih izdataka u okviru ukupno odobrenog iznosa, ali za određene pozicije izvršeno je vrijednosno i količinsko prekoračenje. Tako je npr. izvršena nabava opreme koja nije odobrena namjenskom strukturom kapitalnih ulaganja na poziciji opreme za prijenos podataka i glasa. Na navedenoj poziciji odobrena je nabava dvije telefonske centrale, telefonskih aparata i faks aparata u ukupnom iznosu od 42.000 KM, a nabavljena je oprema za ozvučenje atrija u iznosu od 23.093 KM. Iako je utrošen manji iznos od odobrenog, isti nije namjenski utrošen. Također je npr. za nabavu kompjutorske opreme odobren iznos od 250.000 KM, a realizirana je nabava u vrijednosti 261.168 KM. Što se tiče količina, za potrebe sjedišta nabavljeno je 36 računara, a odobreno 35, dok je za potrebe DKP-ova odobrena nabava 40 računara, a nabavljeno ih je 48.

PREPORUKA 8

Ministarstvo je dužno realizirati kapitalne nabave u okvirima odobrenih sredstava i u skladu sa namjenskom strukturom koju odobrava Ministarstvo financija i trezora BiH.

6.1.8. Višegodišnji projekti i programi posebnih namjena

Višegodišnji projekti: Za realizaciju projekata koji su odlukama Vijeća ministara BiH odobreni kao višegodišnji projekti Ministarstvo je raspolagalo sredstvima u iznosu od 4.530.892 KM i ista su u cjelini prenesena iz prethodne godine. U tijeku godine realizirana su sredstva u iznosu od 1.808.441 KM i odnose se na projekte adaptacije objekta u Budimpešti (326.161 KM), kupovinu, adaptaciju i opremanje objekta u Crnoj Gori (1.468.810 KM) i rekonstrukciju i opremanje objekta u Beču (13.470 KM).

Realizacija odobrenih višegodišnjih projekata ne provodi se planiranom dinamikom, te neki od projekata, koji su odobreni 2018. godine, nisu još realizirani. Upitno je da li su zbog rasta cijena tada odobrena sredstva dovoljna za njihovu realizaciju u planiranom obimu.

Mada je u tijeku godine realizirana kupovina objekta u Podgorici, konstatirali smo da na sporost u realizaciji projekata u značajnoj mjeri utječu i aktivnosti Ministarstva, pa se npr. kod realizacije projekta adaptacije objekta u Londonu odustalo od prvobitno planiranog načina realizacije projekta, ali je izostala realizacija i za radove na koje su preusmjerena sredstva, kod adaptacije objekta u Madridu još nisu okončane ranije pokrenute aktivnosti za dodjelu dodatnih sredstava

⁴⁶ Suglasnost broj 05-16-2-3314-6/23 od 4.1.23024. godine

za završetak radova⁴⁷, a Ministarstvo razmatra da li će se vršiti dalja ulaganja u navedeni objekt imajući u vidu iznos koji je potreban za stavljanje objekta u funkciju. Realizacija projekta opremanja objekata u Budimpeštu i Madridu, za šta su raspoloživa sredstva u iznosu od 95.979 KM, uvjetovana je realizacijom projekata adaptacije u tim DKP-ovima. Najveći iznos nerealiziranih sredstava za višegodišnje projekte odnosi se na rekonstrukciju i opremanje objekta u Beču (2.007.294 KM) za koji je u 2023. godini sačinjena projektna dokumentacija koja je temelj za raspisivanje javnog poziva za izbor dobavljača za izvođenje radova. Tijekom revizije nam nisu prezentirane konkretnije analize ili informacije koje ukazuju na pravac djelovanja Ministarstva u smislu ažurnijeg rješavanja problematike koja se odnosi na neke od projekata (npr. Madrid i London). Ministarstvo je u tijeku revizije pripremalo informaciju o realizaciji višegodišnjih projekata za Vijeće ministara BiH.

Po pitanju preporuke koja se odnosila na realizaciju višegodišnjih kapitalnih projekata (preporuka broj 9/2021 u Tablici 2a), smatramo da poduzete aktivnosti Ministarstva u tijeku 2023. godine još uvijek nisu zadovoljavajuće u smislu efikasnije realizacije projekata te će dana preporuka biti predmet daljnjeg praćenja do okončanja realizacije.

Program posebnih namjena pod nazivom „Kupovina objekta za potrebe DKP-a BiH“ obuhvata namjenska sredstva ostvarena zajedničkom prodajom objekata za koje ne postoji zainteresiranost nijedne države nasljednice bivše SFRJ. Ukupno raspoloživa sredstva u iznosu od 19.767.770 KM sastoje se od sredstava prenesenih iz 2022. godine (6.098.403 KM) i primitaka ostvarenih u 2023. godini prodajom zajedničke imovine u New Yorku (13.669.367 KM).

Ministarstvo je u kolovozu 2023. godine dostavilo nadležnim institucijama prijedloge odluka za dva projekta:

- kupovina, adaptacija i opremanje objekta za potrebe smještaja Stalne misije BiH pri UN u New Yorku ukupne vrijednosti do 7.000.000 KM,
- kupovina, adaptacija i opremanje objekta za potrebe smještaja DKP-a u Republici Sjevernoj Makedoniji ukupne vrijednosti do 1.500.000 KM.

6.2. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici u periodu od 1.1. do 31.12.2023. godine iskazani su u iznosu od 22.580.784 KM. Prihodi se, prema ekonomskim kategorijama, odnose na prihode od naknada i pristojbi i prihoda od pružanja javnih usluga⁴⁸ (8.868.901 KM) i primitke prodaje stalnih sredstava⁴⁹ (13.710.584 KM) i prihodi od kamata⁵⁰ (1.299 KM).

Ostvareni prihodi su veći u odnosu na planirane jer primici od prodaje nekretnina nisu bili planirani⁵¹, a ostvareni su u iznosu od 13.669.367 KM.

Pregled prihoda i primitaka prikazan je u Tablici III. u prilogu Izvješća.

⁴⁷ U veljači 2021. godine pokrenuta je procedura izmjene Odluke o odobravanju višegodišnjeg kapitalnog projekta, u srpnju 2022. godine je pokrenuta nova procedura izmjene i dopune prvobitne Odluke, ali je Ministarstvo financija i trezora BiH obavijestilo Ministarstvo u kolovozu 2022. da je potrebno podnijeti zahtjev za donošenjem nove odluke, a ne izmjene i dopune postojeće.

⁴⁸ Ekonomski kod 722

⁴⁹ Ekonomski kod 811

⁵⁰ Ekonomski kod 721

⁵¹ Prodaja zajedničke imovine u New Yorku realizirana u 2023. godini

6.2.1. Prihodi od naknada i pristojbi i pružanja javnih usluga

Prihodi od naknada i pristojbi i pružanja javnih usluga⁵² ostvareni su u iznosu od 8.868.901 KM, a značajni se odnose se na prihode od: zahtjeva za prestanak od državljanstva (437.498 KM), putnih isprava koje izdaje DKP (3.627.889 KM), viza koje izdaje DKP (2.809.405 KM), ovjere potpisa (208.091 KM), izjava za odricanje od državljanstva (302.805 KM), uvjerenja, potvrda izvoda iz matičnih knjiga (303.799 KM), knjižica za putovnice i putnih listova (864.416 KM).

Naplata pristojbi za radnje koje se obavljaju u DKP mreži vrši se na osnovu dokumenta pod nazivom „Cjenovnik konzularnih usluga u DKP-ovima BiH“ sačinjenog u prosincu 2014. godine. U spomenutom cjenovniku je navedeno da je sačinjen na osnovu članka 3a. Zakona o administrativnim pristojbama BiH⁵³, Zakona o administrativnim pristojbama BiH⁵⁴, Zakona o putnim ispravama⁵⁵, Odluke Vijeća ministara BiH iz 2002. godine⁵⁶, Pravilnika o cijeni putnih isprava⁵⁷ i Uputstva Ministarstva civilnih poslova BiH⁵⁸.

U Ministarstvu nismo dobili informaciju šta je bio temelj za utvrđivanje pojedinih pristojbi koje su u Cjenovniku izražene u EUR, a u Zakonu o administrativnim pristojbama u KM kao ni zašto pojedine pristojbe u EUR ne odgovaraju preračunatom iznosu pristojbi iz Tarife utvrđene u Zakonu o administrativnim pristojbama. Pored toga, u Cjenovniku je navedena cijena konzularne usluge u svezi s „duplikatom putovnice“ koja je utvrđena Zakonom o administrativnim pristojbama, a takav dokument nije predviđen Zakonom o putnim ispravama. Na osnovu mišljenja Ministarstva civilnih poslova, Ministarstvo je u 2024. godini naložilo veleposlanstvima i generalnim konzulatima prestanak naplate ove vrste pristojbe i obavijestilo ih da će se pokrenuti aktivnosti na izmjenama tarife administrativnih pristojbi u tom dijelu.

Navedeni Cjenovnik nije objavljen na internet stranici Ministarstva, a na osnovu informacija u DKP-ovima koji su obuhvaćeni procesom revizije, objavljeni su na stranicama DKP-ova. Prema dokumentima koji su nam bili raspoloživi tijekom revizije, DKP-ovi koji obavljaju naplatu u američkim, kanadskim i australijskim dolarima, engleskim funtama i švicarskim francima vrše provjeru tečaja navedenih valuta jednom kvartalno i obavezni su izvršiti korekciju visine administrativne pristojbe. Nije propisana obveza obavješćavanja sjedišta o izvršenoj korekciji niti je propisano jasno postupanje ukoliko se naplata vrši u lokalnoj valuti zemlje prijema, a ne radi se o pobrojanim valutama.

PREPORUKA 9

Ministarstvo treba detaljno analizirati dokument na osnovu kojeg se vrši naplata konzularne pristojbe i sačiniti kvalitetan popis pristojbi koje se naplaćuju u DKP mreži s jasno definiranim postupanjem u DKP-ima.

Način uplate i evidentiranja administrativnih pristojbi i naknada koje predstavljaju prihod Proračuna institucija BiH, a naplaćuju se u inozemstvu putem DKP-ova reguliran je Instrukcijom Ministarstva financija i trezora BiH o načinu evidentiranja uplata administrativnih pristojbi i

⁵² Ekonomski kod 722

⁵³ Službeni glasnik BiH, broj 4/99 i 32/00

⁵⁴ Službeni glasnik BiH, broj 16/02, 19/02, 43/04, 08/06, 76/06, 13/07, 76/07, 03/08, 42/08, 3/10, 98/12 i 15/14

⁵⁵ Službeni glasnik BiH, broj 4/97, 1/99, 9/99, 27/00, 32/00, 19/01, 47/04, 53/07, 15/08, 33/08, 39/08 i 60/13

⁵⁶ Službeni glasnik BiH, broj 06/02

⁵⁷ Službeni glasnik BiH, broj 56/14

⁵⁸ Uputstvo Ministarstva civilnih poslova o postupku, cijeni i nadležnosti organa za izdavanje putnih isprava u roku kraćem od propisanog (Službeni glasnik BiH, broj 86/14)

naknada izvršenih putem diplomatsko konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine⁵⁹. Navedenom Instrukcijom uređen je i način prijenosa naplaćenih konzularnih pristojbi na račun Ministarstva financija i trezora BiH otvoren kod Centralne banke, knjigovodstveno evidentiranje prijenosa pristojbe kao i sravnjenje izvršenih uplata i evidentiranih prihoda. Ministarstvo je prethodnih godina sačinilo više uputstava i instrukcija u svezi s naplatom i načinom transfera administrativnih pristojbi po osnovu obavljenih konzularnih usluga i iste dostavilo DKP-ovima, međutim, još uvijek postoje nedosljednosti u primjeni od strane DKP mreže kao i nedosljednosti samog sjedišta u dijelu kontrola koje ono provodi.

Na osnovu knjigovodstvene i pomoćne evidencije utvrdili smo da se nije postupalo u skladu s navedenim propisima po pitanju redovnog transfera naplaćene konzularne pristojbe na račun Ministarstva financija i trezora BiH otvoren kod Centralne banke, prilikom sravnjenja izvršenih uplata i evidentiranih prihoda, kao i po pitanju plaćanja bankarske provizije.

Pomoćna evidencija o naplaćenim i transferiranim prihodima sadrži podatke o iznosima naplaćenih i transferiranih prihoda na mjesečnom nivou i zbirno za obračunski period po svakom DKP-u, ali ne sadrži ostale bitne informacije (npr. informacije o nastalim troškovima prilikom transfera prihoda, informacije o razlozima netransferiranja, greškama prilikom zatvaranja transfera na drugi DKP, iznosu bankarske provizije, naplaćenih iznosa za slanje dokumentacije putem pošte i sl.) na osnovu kojih bi se pravovremeno mogla konstatirati neslaganja i poduzeti neophodne aktivnosti na ispravkama eventualnih grešaka.

Transfer naplaćenih konzularnih pristojbi: Jedan broj DKP-ova nije vršio redovan mjesečni transfer konzularne pristojbe, kako je predviđeno Instrukcijom Ministarstva financija i trezora BiH. Tako je Veleposlanstvo u Rijadu u listopadu 2023. godine izvršilo transfer iznosa naplaćenog od travnja 2023. godine, Veleposlanstvo u Abu Dhabiju je transferiralo sredstva krajem kolovoza 2023. godine, a nakon toga (do kraja godine) nisu vršeni transferi sredstava, Veleposlanstvo u Washingtonu je izvršila transfere do tada naplaćene takse u lipnju i kolovozu 2023. godine, a nakon toga vrši mjesečni transfer sredstva. Zbog problema u međunarodnom platnom prometu Veleposlanstva u Tripoliju i Moskvi nisu bile u mogućnosti transferirati naplaćenu konzularnu pristojbu te Ministarstvo, u suradnji s Ministarstvom financija i trezora BiH, prati naplaćene prihode, a problem s transferom od 2024. godine rješava umanjnjem mjesečnog iznosa za financiranje rada veleposlanstava. Ovakav način praćenja prihoda i transfer sredstava za redovno poslovanje od ranije se vrši za Stockholm.

Pored pomoćne evidencije o naplati i transferu konzularnih prihoda u 2023. godini koja se vodi u sjedištu Ministarstva, a koja po našem mišljenju ne pruža adekvatne i kvalitetne informacije u vezi s transferiranjem sredstava, nismo se uvjerali da se podaci o netransferiranim konzularnim pristojbama uspoređuju sa stanjem na konzularnim računima preko kojih se vrši njihova naplata, a zatim prijenos na račun kod Centralne banke BiH.

PREPORUKA 10

Ministarstvo je dužno vršiti redovan transfer naplaćenih konzularnih pristojbi u skladu s Instrukcijom Ministarstva financija i trezora BiH o načinu evidentiranja uplata i administrativnih pristojbi i naknada izvršenih putem diplomatsko-konzularnih

⁵⁹ Instrukcija broj: 08-02-1-5824-1/12 od 28.12.2012. godine

predstavništava BiH uz kontrolu stanja novčanih sredstava na konzularnim računima DKP-ova.

Po pitanju **usklađivanja iznosa naplaćenih i transferiranih prihoda**, konstatirali smo da je Ministarstvo u tijeku 2023. godine dostavljalo Ministarstvu financija i trezora BiH kvartalne tablične preglede iz pomoćne evidencije o ostvarenim i transferiranim prihodima, ali nije poduzimalo aktivnosti na spravljanju stanja sa spomenutim Ministarstvom, kako je to predviđeno Instrukcijom Ministarstva financija i trezora BiH.

PREPORUKA 11

Ministarstvo treba kvartalno vršiti spravljanje izvršenih uplata i evidentiranih prihoda po pojedinim DKP-ovima s Ministarstvom financija i trezora BiH u skladu s navedenom Instrukcijom.

Naplata i transfer konzularnih pristojbi je, kako smo već naveli, uređena i nizom internih uputstava i instrukcija Ministarstva koje su sačinjene u prethodnom periodu i dostavljene DKP-ima. Imajući u vidu da se sva ta uputstva i instrukcije ne primjenjuju dosljedno, kao i činjenicu da uputstva i instrukcije donesene u različitom periodu tretiraju istu problematiku, preporučili smo da se sve aktivnosti u svezi s naplatom i transferom prihoda od konzularnih usluga i drugih prihoda propišu jedinstvenim internim aktom. U svezi s ovim nisu nam prezentirane informacije da je Ministarstvo poduzimalo neke aktivnosti.

PREPORUKA 12

Preporučamo Ministarstvu da jedinstvenim internim aktom propiše sve aktivnosti u svezi s naplatom i transferom prihoda od konzularnih usluga i drugih prihoda, uključujući vođenje internih evidencija i način izvješćivanja.

Pored neblagovremenog transferiranja naplaćenih prihoda i njihovog spravljanja, i dalje su u pojedinim DKP-ovima konstatirani problemi u svezi s naplatom bankarske provizije i troškova održavanja konzularnog računa iz sredstava konzularnih prihoda koji se plaćaju s konzularnog računa umjesto s računa za redovno poslovanje DKP-a. Na nivou Ministarstva se ne vodi evidencija kako svaki pojedinačni DKP postupa po ovom pitanju, ali je krajem godine iz sjedišta Ministarstva upućen dopis prema DKP-ovima o obvezi pridržavanja instrukcije o načinu izmirenja bankarske provizije i prijenosu sredstava na konzularni račun ukoliko je provizija izmirena putem tog računa.

Po pitanju preporuke iz ranijeg razdoblja, koja se odnosila na plaćanje bankarske provizije i troškova održavanja konzularnog računa (preporuka broj 19/2020 u Tablici 2a), konstatirali smo da je Ministarstvo poduzimalo određene aktivnosti, te će ista biti predmet daljnjeg praćenja do okončanja realizacije.

U svezi s rješavanjem načina planiranja i realizacije bankarskih i drugih troškova koji prate transfer konzularnih prihoda iz DKP-a na Jedinstveni račun trezora informirani smo da je Ministarstvo dobilo informaciju od Ministarstva financija i trezora BiH da se poduzimaju aktivnosti na inicijativu nositelja tih aktivnosti, tj. Centralne banke BiH, da se uvede sustav deviznog plaćanja SEPA za zemlje regiona.

Po pitanju preporuke iz ranijeg razdoblja, koja se odnosila na način planiranja i realizacije bankarskih i drugih troškova (preporuka broj 21/2020 u Tablici 2a), konstatirali smo da

postoje određene aktivnosti koje ne ovise samo o Ministarstvu, te će ista biti predmet daljnjeg praćenja do okončanja realizacije.

6.3. Bilanca stanja

Ukupna aktiva (sredstva) Ministarstva, iskazana u Bilanci stanja na dan 31.12.2023. godine, iskazana je u iznosu od 69.976.109 KM, dok je ukupna pasiva (obveze i izvori sredstava) iskazana u iznosu od 63.034.994 KM.

Stavke bilance stanja iskazane u okviru aktive (sredstava) odnose se na novčana sredstva (7.989.610 KM), kratkoročna potraživanja (737.851 KM), kratkoročne plasmane (1.529.506 KM), financijske i obračunske odnose s drugim povezanim jedinicama (225.773 KM), kratkoročna razgraničenja (1.919.207 KM) i neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (57.574.162 KM).

Na poziciji obveza značajne obveze se odnose na kratkoročne tekuće obveze (2.728.701 KM), obveze prema uposlenima (1.525.943 KM) i kratkoročna razgraničenja (1.182.885 KM).

Bilanca stanja prikazan je u Tablici II. u privitku Izvješća.

6.3.1. Novčana sredstva

Novčana sredstva na 31.12.2023. godine su iskazana u iznosu 7.989.610 KM i odnose se na stanja novčanih sredstava na centralnom računu u Münchenu i računima (redovnim i konzularnim) i blagajnama u 57 DKP-ova (7.793.197 KM), upućene dotacije krajem godine koje su evidentirane na računima DKP-a u siječnju 2024. godine (170.647 KM). Ostatak u iznosu od 25.766 KM se odnosi na konta za poravnanja i prelazne račune za koja je popisno povjerenstvo navelo da se radi o saldima iz prethodne godine, pogrešnim knjiženjima ili da nije moglo utvrditi na šta se odnose te da je potrebno izvršiti uvid u dokumentaciju i utvrditi točan temelj knjiženja, kao i da su određena salda rezultat knjiženja koje vrši isključivo Ministarstvo financija i trezora BiH i da nema uvida u ista. Popisom su potvrđena stanja redovnih i konzularnih računa iz svih DKP-ova, što nije bio slučaj prethodne godine, a iznos salda koji povjerenstvo nije moglo potvrditi popisom je manji u odnosu na prethodnu godinu.

Po pitanju preporuke iz prethodne godine koja se odnosila na usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem novčanih sredstava (redni broj 22 u Tablici 2), konstatirali smo da je Ministarstvo poduzimalo određene aktivnosti, te će ista biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja realizacije.

6.3.2. Kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani

Ministarstvo je u 2023. godini poduzimalo određene aktivnosti u cilju utvrđivanja potraživanja po svim osnovama od uposlenih te opravdanosti i mogućnosti naplate istih. Povjerenstvo imenovano u ožujku 2023. godine je u svom izvješću navelo da je sačinilo radnu verziju tabličnog pregleda potraživanja koji je klasificiran prema trenutnom statusu osoba na koje se potraživanja odnose (trenutno uposleni u Ministarstvu, umirovljeni, nisu više uposleni, umrli) te prema vrsti potraživanja (sintetičkim kontima). Povjerenstvo je također navelo da nije okončalo sve neophodne aktivnosti na analizi postojeće dokumentacije jer ista nije potpuna jer je dio

dokumentacije arhiviran te da je potrebno nastaviti aktivnosti i da raspoloživo vrijeme nije bilo dovoljno jer je bilo kašnjenja u dostavi dokumentacije iz nadležnih organizacijskih jedinica.

Uposleni u Ministarstvu su obaviješteni da pravovremeno izmire sve financijske obveze jer će u suprotnom biti predmetom sankcioniranja na način i u obimu shodno relevantnim propisima, a o mogućnosti naplate pokretanjem tužbi su obavljani razgovori sa Pravobraniteljstvom BiH.

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 737.851 KM i odnose se na dane avanse (158.770 KM) te ostala potraživanja (577.441 KM) koja obuhvataju potraživanja za akontacije, potraživanja od uposlenih za manjkove, potraživanja za štete od osiguravajućih društava, preplaćene poreze i doprinose, sumnjiva i sporna potraživanja, te ostala potraživanja. Pojedina potraživanja u strukturi ovih potraživanja imaju negativno saldo zbog pogrešnih knjiženja u prethodnom periodu, što nije u skladu s računovodstvenim pravilima i utiče na točnost iskazanog ukupnog iznosa ove pozicije (cca 27.900 KM je sa negativnim saldom).

Značajan dio ovih potraživanja je iz prethodnih godina (dio se odnosi i na stanja čak iz 2002. godine koja su evidentirana u Glavnoj knjizi prilikom prelaska na ISFU sustav) za koja ni popisno povjerenstvo nije utvrdilo na šta se odnose. Za sumnjiva i sporna potraživanja popisno povjerenstvo je navelo da se najveći dio odnosi na evidentirani manjak novca u blagajni u Veleposlanstvu BiH u Teheranu nastao početkom 2020. godine (22.031 KM)⁶⁰. Stanje potraživanja nije potvrđeno kroz popis, jer je za dio potraživanja povjerenstvo za popis navelo da je dokumentacija uništena, a za dio potraživanja je konstatiralo da je potrebno pokrenuti postupak naplate od uposlenih u suradnji s Pravobraniteljstvom BiH, a za potraživanja u iznosu od 76.841 KM je predložila otpis s obzirom na protok vremena i mogućnost naplate istih. Shodno navedenom, ne možemo potvrditi točnost pozicije kratkoročnih potraživanja iskazanih u Bilanci stanja u navedenom iznosu.

Pored toga, konstatirali smo da se evidentiranje potraživanja ne vrši u svim slučajevima u skladu s računovodstvenim pravilima i načelima, jer smo uočili slučajeve da se potraživanja prvo naplate pa tek onda evidentiraju kao potraživanja, dok neka potraživanja nisu ni evidentirana kao potraživanja (avansne uplate za nabavu vozila u Strasbourgu i Bruxellesu u ukupnom iznosu od 129.886 KM), što nije u skladu s Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH⁶¹. Navedeni avansi nisu ni ugovoreni sa dobavljačima.

PREPORUKA 13

Ministarstvo je dužno sve financijske transakcije evidentirati u skladu s Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH.

Kratkoročni plasmani iskazani su u iznosu 1.529.506 KM, a najvećim dijelom se odnose na depozite kod drugih pravnih lica za iznajmljivanje stanova uposlenih u DKP mreži i rezidencija (1.503.818 KM) te kredite date uposlenima u DKP mreži (25.688 KM).

Na osnovu prezentirane dokumentacije i izvješća popisnog povjerenstva konstatirali smo da se dio sredstava odnosi na stanja iz prethodnih godina koja su trebala biti zatvorena nakon

⁶⁰ Dokumentacija u vezi sa utvrđenim manjkom je dostavljena Tužiteljstvu BiH

⁶¹ Pravilnik Ministarstva financija i trezora BiH, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015. godine

povrata sredstava od strane uposlenih. Pojedina lica koja se vode kao dužnici nisu više u radnom odnosu u Ministarstvu, ali se veći dio potraživanja odnosi na lica koja rade u Ministarstvu. S obzirom na to da je popisno povjerenstvo konstatiralo da je potrebno izvršiti uvid u originalnu finansijsku dokumentaciju i da ima potraživanja iz prethodnih godina koja mogu biti i sporna za naplatu, bez navođenja točnog iznosa koji je eventualno sporan, ne možemo potvrditi točnost bilančne pozicije koja se odnosi na kratkoročne plasmane.

PREPORUKA 14

Potrebno je okončati aktivnosti na sačinjavanju analize svih potraživanja od uposlenih (sadašnjih i bivših) te, u suradnji s Pravnom službom, poduzeti konkretne mjere u cilju naplate istih.

PREPORUKA 15

Ministarstvo je dužno definirati procedure i način naplate i povrata svojih potraživanja, a sve u cilju zaštite javnih sredstava te prevencije ovakvih pojava.

Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH propisano je da se potraživanja/plasmani koja su nesigurna za naplatu ispravljaju posredstvom konta ispravke vrijednosti (članak 53. i 54). Ministarstvo nije sačinilo analizu ročnosti potraživanja te provelo neophodna knjiženja u cilju točnog iskazivanja pozicije potraživanja u finansijskim izvješćima.

PREPORUKA 16

Potrebno je da Ministarstvo sačini analizu dokumentiranosti, strukture i ročnosti potraživanja te provede neophodna knjiženja u cilju iskazivanja točnih bilančnih pozicija u finansijskim izvješćima.

Iako uvažavajući pokrenute aktivnosti i volju da se iste okončaju, konstatiramo činjenicu da je Ministarstvo ove aktivnosti pokretalo i provodilo prethodnih godina, međutim započete aktivnosti nisu okončane. Također, nalazi i preporuke povjerenstva za popis potraživanja ukazuju da pokrenute aktivnosti nemaju konkretne rezultate i značajniju promjenu stanja u odnosu na prethodne godine.

Interni finansijski odnosi (konta grupe 161) iskazani su u iznosu 225.773 KM i uglavnom se odnose se na potraživanja od Ministarstva sigurnosti BiH po osnovu financiranja uposlenih tog Ministarstva u DKP mreži u skladu s potpisanim međusobnim Sporazumom te na potraživanja za troškove nastale prilikom korištenja VIP salona na zračnim lukama od drugih institucija (Predsjedništvo BiH, Parlamentarna skupština BiH, Vijeće ministara BiH i dr.). Popisno povjerenstvo je i za ovu bilančnu poziciju navelo da je na osnovu originalne finansijske dokumentacije potrebno utvrditi osnovanost knjiženja. Pored toga, iskazana stanja na kraju godine nisu usuglašavana sa drugim institucijama. Shodno navedenom, ne možemo potvrditi točnost ove bilančne pozicije.

Kada je riječ o evidentiranju troškova uposlenih Ministarstva sigurnosti BiH u DKP mreži (uglavnom se radi o izdacima za plaće i naknade), shodno potpisanom Sporazumu i Instrukciji Ministarstva financija i trezora BiH, smatramo da način evidentiranja istih suštinski ne odražava i ne odgovara činjeničnom stanju. Prema potpisanim sporazumima, uposleni imaju radnopravni

status u Ministarstvu nakon eksternog premještanja iz Ministarstva sigurnosti BiH, a njihove plaće i naknade se ne evidentiraju u okviru pozicije bruto plaća ovog Ministarstva, nego kao ugovorena usluga u Ministarstvu sigurnosti BiH. Napominjemo da Ministarstvo prikazuje i uposlene iz Ministarstva sigurnosti BiH, za koje plaće evidentira putem ovog konta, u ukupnom broju uposlenih u obrascu 4/1 (Dinamika upošljavanja) iz seta finansijskih izvješća.

PREPORUKA 17

Potrebno je, u suradnji s Ministarstvom financija i trezora BiH, utvrditi način evidentiranja izdataka po osnovu plaća i naknada uposlenih iz Ministarstva sigurnosti BiH koji su privremeno s radnopravnim statusom u ovom Ministarstvu.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 1.919.207 KM i obuhvataju razgraničene prihode (1.048.229 KM) i razgraničene rashode i ostala razgraničenja (870.978 KM). Stanje na kontu „Razgraničeni prihodi po osnovu naplaćenih konzularnih pristojbi u DKP-ima“ s 31.12.2023. godine iznosi 534.622 KM i, prema već spomenutoj Instrukciji Ministarstva financija i trezora BiH o načinu evidentiranja uplata administrativnih pristojbi i naknada izvršenih putem DKP-a, stanje bi trebalo da predstavlja iznos pristojbe koja nije transferirana do kraja godine. Imajući u vidu da nije vršeno redovno sravnjenje naplaćenih i transferiranih sredstava, da pomoćna evidencija Ministarstva ne sadrži podatke o iznosu sredstava koja predstavljaju netransferirani prihod iz ranijeg perioda, te činjenicu da prilikom popisa nije utvrđeno na šta se odnosi iskazani saldo, ne možemo potvrditi da isti sadrži samo pristojbu koja je naplaćena u 2023. godinu, a nije transferirana do kraja godine.

Na kontima razgraničenih prihoda od tečajnih razlika i dalje su salda koja popisno povjerenstvo nije potvrdilo kao ispravna, već je konstatiralo da je iste potrebno, u suradnji s Ministarstvom financija i trezora BiH, isknjižiti iz bilančne evidencije.

PREPORUKA 18

Potrebno je da Ministarstvo, u suradnji s Ministarstvom financija i trezora BiH, riješi pitanje salda na kontu razgraničenih prihoda (tečajne razlike).

6.3.3. Stalna sredstva

U Bilanci stanja Ministarstva iskazana je nabavna vrijednost stalnih sredstava u iznosu od 83.997.320 KM, ispravka vrijednosti iznosi 26.423.158 KM, a sadašnja vrijednost 57.574.162 KM.

U strukturi stalnih sredstva najveći iznos se odnose na građevine nabavne vrijednosti 62.813.643 KM koje podrazumijevaju objekte stečene na osnovu sukcesije imovine bivše SFRJ i kupovinom iz proračunskih sredstava u prethodnim i tekućoj godini. Na opremu se odnosi 13.478.332 KM, stalna sredstva u obliku prava 4.918.396 KM koja se najvećim dijelom odnose na ulaganja u tuđe objekte, zemljište 1.746.361 KM, sredstva u pripremi 1.040.589 KM

Ministarstvo je u tijeku godine provodilo aktivnosti na pravilnom evidentiranju sredstava u modulu stalnih sredstva te radi efikasnog popisa na kraju godine i u narednom periodu (uglavnom se to radilo na kontima vezanim za objekte i ulaganja u objekte) i te aktivnosti su nastavljene u 2024. godini. Pored toga, za stalna sredstva u sjedištu (namještaj, inventar, vozila,

umjetnička djela, zemljište, zgrade) su unesene podlokacije u modulu stalnih sredstava, a u tijeku revizije su se ove aktivnosti provodile i za informatičku, elektronsku i ostalu opremu. U tijeku 2023. godine za svako sredstvo je utvrđena lokacija i dodijeljen inventurni broj koji je eventualno nedostajao.

Navedenim aktivnostima poboljšane su evidencije stalnih sredstava i u tom pogledu je stanje u odnosu na prethodnu godinu znatno bolje, ali smo konstatirali i određene nedostatke kod evidentiranja nekretnina i novonabavljenih vozila koji utiču na ukupnu vrijednost stalnih sredstava (vozila za DKP Strasbourg, Bruxelles i Berlin) evidentirana kao sredstva u pripremi u iznosu od 179.086 KM, iako nisu isporučena s 31.12.2023. godine.

Kod nekretnina smo konstatirali da postoje objekti koji su sukcesijom imovine bivše SFRJ dodijeljeni Bosni i Hercegovini i za koje je završen proces uknjižbe u zemljišnim knjigama, ali isti nisu evidentirani u poslovne knjige Ministarstva (u modul stalnih sredstava i Glavnu knjigu). Prema evidencijama Odsjeka za nekretnine, radi se o dva objekta u Nairobiju (Kenija) i Alžiru (Alžir), dok za dva objekta u Brazilu i Urugvaju, prema datim informacijama, nije završen postupak uknjižbe u vlasništvo Bosne i Hercegovine koji je pokrenut. Prema usmenim informacijama, objekti u Keniji i Alžiru, kao i Brazilu i Urugvaju nisu evidentirani u modulu stalnih sredstava jer Odsjek za financije nije nikad zaprimio službeni dopis-nalog od nadležne službe-ovlaštenog predstavnika za provedbu Aneksa B Sporazuma o pitanjima sukcesije imovine bivše SFRJ.

Sredstva u pripremi: Pojedina sredstva koja su na 31.12.2023. godine bila evidentirana kao sredstva u pripremu u iznosu 135.266 KM su evidentirana u 2024. godini na sredstva u uporabi, iako su i ranije ispunjavala uvjete da budu evidentirana na uporabu. Također smo konstatirali da se već duži period kao sredstvo u pripremi vodi sredstvo koje zvanično nije stavljeno u uporabu. Radi se o agregatu za napajanje strujom u vrijednosti 51.246 KM koji je nabavljen 2019. godine i još uvijek se nalazi kod dobavljača jer nema prostora i adekvatne lokacije gdje bi se isti postavio, a potrebne su i suglasnosti nadležnih institucija za isto.

Navedeno utiče na ukupnu vrijednost iskazanih sredstava Ministarstva u Bilanci stanju, odnosno ukupna vrijednost stalnih sredstava je podcijenjena za vrijednost neevidentiranih objekata.

PREPORUKA 19

Ministarstvo treba sve nekretnine koje su dodijeljene Bosni i Hercegovini u postupku sukcesije imovine bivše SFR Jugoslavije evidentirati u poslovne knjige Ministarstva.

S 31.12.2023. godine nisu evidentirani manjak i višak stalnih sredstava utvrđenih popisom (manjak sredstava sadašnje vrijednosti u iznosu od 6.583 KM i višak sredstava u iznosu od 11.505 KM. Također nisu evidentirani ni višak sredstava za koje nisu utvrđene vrijednosti niti su dostavljeni dokazi o porijeklu sredstava pa ih popisno povjerenstvo nije zvanično prihvatilo kao višak, srebrenina u arhivu Ministarstva koju je BiH dobila sukcesijom imovine bivše SFRJ čija procjena je u periodu revizije bila u tijeku i klavir-donacija u Moskvi za koji je popisno povjerenstvo predložilo da se procijeni vrijednost.

PREPORUKA 20

Za sve viškove sredstava utvrđene popisom potrebno je utvrditi vrijednost i iste evidentirati u poslovne knjige.

6.3.4. Kratkoročne obveze i razgraničenja

Kratkoročne obveze i razgraničenja Ministarstva, koje su u Bilanci stanja iskazane u iznosu od 5.456.329 KM, sastoje se od kratkoročnih tekućih obveza (2.728.701 KM), obveza prema uposlenima (1.525.943 KM), financijskih i obračunskih odnosa s drugim povezanim jedinicama (18.800 KM) i kratkoročnih razgraničenja (1.182.585 KM).

Kratkoročne tekuće obveze: Najznačajnije kratkoročne obveze odnose se na iskazane obveze prema dobavljačima (1.723.170 KM) i kratkoročne tekuće obveze prema fizičkim osobama (558.844 KM).

Iznos iskazanih obveza prema dobavljačima u glavnoj knjizi za sjedište je veći od iznosa iskazanog u probnom bilanci za 174.939 KM koji predstavlja stanje evidentirano u pomoćnoj evidenciji, tj. modulu obveza putem kojeg se evidentiraju obveze i plaćanja po računima dobavljača. Navedena razlika nije konstatirana niti obrazložena tijekom popisa.

Na pojedinim kontima obveza konstatirana su dugovna stanja s 31.12.2023. godine, a dio njih se odnose na stanja iz prethodnih godina. Konta obveza, po računovodstvenim principima, ne mogu imati dugovna salda te navedeno iskazivanje dovodi u pitanje točnost iskazanih obveza.

Na kontu obveza prema fizičkim osobama se, prema Instrukciji Ministarstva⁶², evidentiraju uplate sredstava za poštanske troškove dostave putnih isprava. DKP-ovi naplaćuju poštanske troškove kada stranka želi da joj se dokumentacija dostavi poštom, a prema informacijama, nekada su naplaćeni troškovi veći od stvarnih troškova poštarine. Na navedenom kontu je iskazano saldo u iznosu od 532.402 KM za koji je popisno povjerenstvo dalo preporuku da je potrebno izvršiti uvid u stanja u svakom DKP-u te utvrditi da li se ova sredstva redovno transferiraju na Jedinostveni račun trezora BiH. Na osnovu svega prezentiranog, nismo mogli potvrditi točnost iskazanih kratkoročnih obveza.

Popisom nisu potvrđena stanja na sintetičkim kontima 3111, 3112, 3119, 3411, 3412, 3413 i 3414, za šta je popisno povjerenstvo dalo preporuku da se utvrdi osnovanost knjiženja na tim kontima. Nismo se uvjerali da su po preporukama iz prethodne godine poduzete aktivnosti na raščišćavanju dugovnih salda i utvrđivanju osnovanosti određenih knjiženja.

PREPORUKA 21

Potrebno je da Ministarstvo, prilikom evidentiranja transakcija i knjigovodstvenih promjena u Glavnoj knjizi, osigura potpuno poštivanje računovodstvenih pravila i načela kako bi iskazana salda na bilančnim pozicijama bila točna i odražavala stvarno stanje.

Kratkoročna razgraničenja: Bilančna pozicija sa stanjem 31.12.2023. godine je iskazana u iznosu od 1.182.885 KM i najvećim dijelom se odnosi na razgraničene rashode za nabavu roba i usluga (1.178.752 KM).

⁶² Broj: 09/3-34-16-20660/13 od 16.7.2013. godine

Saldo konta razgraničenih rashoda za nabavu roba i usluga sastoji se od rezerviranja izvršenih za kapitalne izdatke po ugovorima zaključenim u 2023. godini te salda po ugovorima iz 2022. godine koji nisu realizirani do kraja 2023. godine (iznos od 379.254 KM za rekonstrukciju zgrade u Teheranu koja je data na korištenje Ministarstvu i termo-izolacija krova i zamjene stolarije na objektu u Oslu u iznosu od 77.335 KM).

Rezervirani iznos za radove na rekonstrukciji zgrade u Teheranu koja je data na korištenje Ministarstvu od strane Ministarstva vanjskih poslova IR Irana se odnosi na rezervaciju po ugovoru koja je izvršena s 31.12.2022. godine (379.254 KM). Radovi nisu okončani s 31.12.2023. godine u skladu sa zaključenim ugovorom uslijed brojnih problema sa izvođačem radova i nadzornim organom, ali i određenih propusta samog Ministarstva, tj. Veleposlanstva BiH u Teheranu u vezi s cjelokupnim postupkom oko ugovaranja radova i angažiranja izvođača radova shodno Ugovoru o prijenosu imovinskih interesa nad objektom koji je zaključen između Ministarstva vanjskih poslova IR Iran (MVP Irana) i Ministarstva. U cijeli slučaj je uključen i Ured za kontrolu diplomatsko-konzularnih poslova Ministarstva. Posljedica navedenog su dodatni troškovi koji su se javili te prolongirani troškovi zakupa prostora. U tijeku 2024. godine nastavljene su aktivnosti Ministarstva u cilju najboljeg načina rješavanja problema nastalim s izvođačem radova te je izvršen sporazumni raskid ugovora sa izvođačem radova. Utvrđena je vrijednost radova koji su izvedeni te radovi koje izvođač treba još završiti kako bi se mogla angažirati druga firma po preporuci MVP-a Irana i radovi okončati u potpunosti da bi se objekt stavio u funkciju i izvršilo preseljenje.

Rezervirana sredstva po ugovoru za termo-izolaciju krova i zamjene stolarije na objektu u Oslu su s 31.12.2022. godine iznosila 330.699 KM te su tijekom godine ispostavljane privremene situacije koje su umanjile rezervirani iznos sa 31.12.2023. godine. Radovi su okončani u ožujku 2024. godine, kada je dobavljač isplaćen u potpunosti. Uz suglasnost sjedišta Ministarstva od 12.01.2024. godine odobreno je zaključivanje Aneksa Ugovora o izvršenju radova za viškove radova koji nisu bili predviđeni ugovorom u vrijednosti od 10% ugovorenih radova.

Pored navedenih rezerviranja, još uvijek nije razriješeno pitanje početnog salda u iznosu od 9.025 KM za koji popisom nije konstatirano na šta se odnosi.

PREPORUKA 22

Ministarstvo treba voditi računa da stavke knjižene na kontima razgraničenih rashoda trebaju biti zatvorene u tijeku godine, inače se evidentiraju kao vanredni prihodi institucija BiH.

6.3.5. Popis sredstava i obveza

Popis novčanih sredstava

Popisna povjerenstva imenovana u DKP BiH dostavljala su samo dokumentaciju o stanju na računima i u blagajni na 31.12.2023. godine, dok je popisno povjerenstvo za popis novčanih sredstava, potraživanja i obveza u Ministarstvu i DKP vršilo usklađivanje stanja po popisu i stanja iskazanog u poslovnim knjigama Ministarstva. Prema informaciji, DKP-ovi su dostavljali skeniranu dokumentaciju povjerenstvu za popis novčanih sredstava, obveza i potraživanja.

Povjerenstvo za popis obveza i potraživanja je konstatiralo da pojedini DKP-ovi prilikom popisa novčanih sredstava nisu evidentirali stanja na blagajni, u valuti zemlje prijema, a da su ista evidentirana u knjigovodstvenoj evidenciji Ministarstva.

Tijekom revizije smo uočili da stanje novčanih sredstava u pojedinim DKP-ovima nisu popisano u apoenima, kako je definirano Odlukom Ministarstva o popisu za 2023. godinu⁶³, nego je samo konstatirano stanje sredstava i priložen dnevnik blagajne.

Kao i prošle godine povjerenstvo je također konstatiralo i da se u sefu blagajne nalazi donirani zlatni nakit 2001. godine te je središnje popisno povjerenstvo konstatiralo da je započet proces procjene koji je potrebno okončati u što skorijem roku kako bi se sredstva uknjižila u knjigu stalnih sredstava Ministarstva.

Popis potraživanja

Popisna povjerenstva imenovana u DKP-ovima dostavljala su podatke o stanju potraživanja sjedištu Ministarstva gdje je nadležno povjerenstvo za popis novčanih sredstava i potraživanja vršilo usklađivanje stanja po popisu i stanja iskazanog u poslovnim knjigama Ministarstva.

Popisno povjerenstvo je za većinu analitičkih pozicija potraživanja konstatiralo da je potrebno u narednom periodu izvršiti uvid u originalnu finansijsku dokumentaciju i utvrdi osnovanost knjiženja. Dakle, popis potraživanja ni u 2023. godini nije u potpunosti izvršen na način propisan Uputstvom o popisu imovine i obveza proračunskih korisnika-institucija BiH kao i Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH te nije postignuta svrha popisa.

Slična situacija je i sa popisom kratkoročnih razgraničenja, kod kojih je popisno povjerenstvo po bilančnim pozicijama koje se odnose na razgraničene prihode (grupa konta 1911) samo konstatiralo stanja bez analize i obrazloženja o nastanku i strukturi tih bilančnih pozicija.

Popis stalnih sredstava

Ministarstvo je posvetilo značajnu pozornost aktivnostima na popisu stalnih sredstava kako bi isti bio sveobuhvatan i proveden u skladu s propisima. U odnosu na prethodne godine popisom su obuhvaćena sredstva u pripremi i tuđa sredstva, unaprijeđen je sadržaj izvješća o popisu stalnih sredstava, međutim ponovo smo konstatirali slabosti jer popisom nisu obuhvaćena sva stalna sredstva - svi objekti u vlasništvu BiH prema evidencijama Odjela za nekretnine, i isto nije navedeno u izvješćima popisnih povjerenstava.

Kao i prethodnih godina, izvješća popisnih povjerenstava iz DKP mreže i sjedišta su kasnila ili bili nepotpuna te su pojedini DKP-ovi izvješća dostavili tek poslije više intervencija iz sjedišta. Prilikom popisa stalnih sredstava konstatirani su slični nedostaci kao i prethodnih godina, a odnose se na: štura obrazloženja o sredstvima predloženim za otpis, viškovima i manjkovima, više sredstava evidentirano pod jednim inventurnim brojem (npr. telefonska centrala, komplet stolica), neadekvatni nazivi sredstava u pomoćnoj evidenciji što prilikom popisa onemogućavalo identifikaciju sredstava, određena sredstva nisu obilježena inventurnim brojevima, neodgovarajuće lokacije sredstava ili nenavođenje lokacije sredstava, za popisana tuđa sredstva nisu u svim slučajevima navedeni vlasnici sredstava.

⁶³ Odluka broj 09/3-23-16-3-44820-1/23 od 12.12.2023.godine

Popis obveza

Povjerenstvo za popis je u narativnom izvješću iskazalo strukturu obveza evidentiranih po sintetičkim kontima (3111, 3112 itd.) bez detaljnog iskazivanja obveza po analitičkim kontima, iako je izvršen popis i po analitičkim kontima. Pored toga, za pojedine stavke na sintetičkim kontima 3119, 3412, 3413 i 3912) povjerenstvo nije imalo adekvatna obrazloženja o osnovanosti knjiženja te je dalo preporuke da se, u skladu s naknadnom provjerom osnovanosti knjiženja, utvrde daljnje procedure.

PREPORUKA 23

Ministarstvo treba okončati aktivnosti na usuglašavanju stvarnog i knjigovodstvenog stanja sredstava i obveza shodno donesenim odlukama rukovodstva nakon popisa i utvrđenim rokovima kako bi popis sredstava i obveza za sljedeću godinu bio proveden u skladu s važećim propisima te kako bi bio efikasan i svrsishodan.

Popis stikera viza i putnih isprava

Proces popisa stiker viza i putnih isprava je unaprijeđen u odnosu na prethodnu godinu i povjerenstvo je u izvješću konstatiralo koliko je bilo stanje na početku godine, koliko je zaprimljeno i izdato u tijeku godine, te koliko je stanje na kraju godine. S obzirom na to da su određeni DKP-ovi samo popisali stanja stikera viza i putnih isprava povjerenstvo je zahtijevalo da dostave potpune podatke i o zaduženjima i razduženjima kako bi se iskazali potpuni podaci. Određena unapređenja se mogu očekivati kada se implementira aplikacija koja se odnosi na konzularne usluge.

Po pitanju praćenja i kontrole izdavanja stikera i viza u prethodnom razdoblju dali smo preporuku (redni broj 30 u Tablici 2) te smo na osnovu prethodno prezentiranog ocijenili da je realizacija iste u tijeku, a što će biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja realizacije.

7. UPOŠLJAVANJE I STATUS UPOSLENIH (ANGAŽIRANIH) OSOBA

Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2023. godinu odobreno je 520 uposlenih u Ministarstvu.

Na 31.12.2023. godine bilo je 466 uposlenih osoba⁶⁴, a prosječan broj uposlenih u 2023. godini za koje su isplaćene bruto plaće bio je 471⁶⁵.

Evidencija uposlenih u Ministarstvu se i tijekom 2023. godine vodila u pomoćnoj tablici koja nije pouzdana, sveobuhvatna i ažurna te je moguće utvrditi samo trenutnu poziciju uposlenih, ali ne i kretanje uposlenih iz godine u godinu u okviru sjedišta i DKP-ova. Podatke o ukupnom broju uposlenih, o uposlenima koji su obavljali poslove drugih radnih mjesta ili su interno premješteni u sjedištu, na rad u DKP ili vraćeni iz DKP u sjedište smo preuzeli iz obrazaca koji je sastavni dio godišnjeg financijskog izvješća (prosječan broj uposlenih i dinamika upošljavanja) te tablica koje je Ministarstvo sačinilo za potrebe obavljanja revizije.

⁶⁴ Podatak iz obrasca 4/1 (Dinamika upošljavanja) u setu financijskih izvješća Ministarstva

⁶⁵ Podatak iz obrasca 4 (Posebni podaci o plaćama i broju uposlenih) u setu financijskih izvješća Ministarstva

U tijeku 2023. godine razvijena je aplikacija za uspostavljanje evidencije uposlenih te smo u tijeku završne revizije konstatirali da se podaci o uposlenima unose u aplikaciju koja bi trebala osigurati izvješćivanje o uposlenima po raznim aspektima.

Po pitanju preporuke koju smo dali u prethodnom razdoblju (redni broj 32 u Tablici 2) u svezi s uspostavljanjem evidencije o uposlenima, ocijenili smo da Ministarstvo poduzima aktivnosti na realizaciji dane preporuke i ista će biti predmetom daljeg praćenja do konačne realizacije.

7.1. Upošljavanje na određeno vrijeme

U tijeku godine Ministarstvo je sklopilo više ugovora na određeno vrijeme radi hitnog obavljanja poslova i na osnovu suglasnosti Agencije za državnu službu jer su natječajne procedure za upošljavanje na neodređeno bile u tijeku. Pojedine osobe, angažirane po ugovorima na određeno vrijeme, su već ranije bile uposlene u Ministarstvu po istim ugovorima. U odnosu na prošlu godinu smanjen je broj uposlenih s kojima je ugovor o radu na određeno vrijeme zaključen bez provođenja natječajne procedure pa smo konstatirali da su na takav način zaključeni ugovori za dva državna službenika i šest uposlenika.

Po pitanju upošljavanja na određeno vrijeme prethodne godine smo dali preporuku (redni broj 33 u Tablici 2) te smo na osnovu prethodno prezentiranog ocijenili da je realizacija iste u tijeku, a što će biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja realizacije.

7.2. Obavljanje poslova drugog radnog mjesta

Ministarstvo je i tijekom 2023. godine nastavilo s praksom obavljanja pojedinih poslova na osnovu ovlaštenja. U 2023. godini je 18 državnih službenika obavljalo poslove drugog radnog mjesta na osnovu rješenja koja su donesena u 2023. godini i u kojim je navedeno da se poslovi obavljaju do popune upražnjenih radnih mjesta. Na osnovu ovlaštenja obavljani su i poslovi rukovodećih državnih službenika, kao što su poslovi tajnika Ministarstva, poslovi pomoćnika ministra u Sektoru za multilateralne i poslovi pomoćnika ministra u Sektoru za bilateralne odnose. Način obavljanja poslova prijenosom ovlaštenja datiraju od 2021. godine, te smo tijekom 2023. godine konstatirali da za pojedine pozicije nisu raspisani javni oglasi, dok je javni oglas za popunjavanje radnog mjesta tajnika poništen.

Također smo konstatirali, kao i prethodnih godina, da je poslove tajnika obavljalo više državnih službenika u različitom razdoblju što nije prihvatljivo s aspekta kontinuiteta u obavljanju poslova, praćenja i unapređenja sustava unutarnjih kontrola, a pored toga, nije usuglašeno s propisima. U konkretnom slučaju, dva državna službenika obavljaju poslove radnih mjesta koji su za dvije razine viši od radnog mjesta na koja su postavljeni rješenjem Agencije za državnu službu BiH, a jedan državni službenik na osnovu rješenja o privremenom obavljanu poslova za jednu razinu višeg radnog mjesta.

PREPORUKA 24

Ministarstvo je obvezno upražnjene pozicije, posebno rukovodećih državnih službenika, popuniti u skladu sa Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH.

7.3. Obavljanje poslova drugog radnog mjesta radi stjecanja iskustva

Tijekom godine su dva uposlenika, koja su u stalnom radnom odnosu u Ministarstvu na poslovima za čije obavljanje je potrebna srednja stručna sprema, obavljala (bez naknade) poslove državnog službenika radi stjecanja iskustva na poslovima visoke stručne spreme. Poslovi su obavljani na osnovu rješenja iz 2022. godine.

Postojećim propisima⁶⁶ nije predviđena mogućnost da rukovoditelj institucije može donijeti rješenje o raspoređivanju uposlenih na drugo radno mjesto, a radi stjecanja potrebnog radnog iskustva, te smo konstatirali da u 2023. godini nije bilo novih slučajeva raspoređivanja uposlenih sa srednjom spremom za obavljanje poslova visoke stručne spreme.

U svezi s navedenom problematikom Ministarstvu smo prethodne godine dali preporuku (redni broj 35 u Tablici 2) te smo na osnovu prethodno prezentiranog ocijenili da je realizacija iste u tijeku, a što će biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja realizacije preporuke.

7.4. Interni premještaji i unaprijeđenja

Ministarstvo ne vodi posebnu evidenciju o osoblju koje je upućeno na rad u DKP mrežu, koje je interno premješteno i unaprijeđeno te su podaci sačinjeni za potrebe revizije.

Ministarstvo je u tijeku godine izvršilo interni premještaj za 62 državna službenika te interni premještaj-unapređenja za 15 državnih službenika. Odlukom o izuzeću od odredbi Zakona o državnoj službi u institucijama BiH⁶⁷ definirano je da se odredbe članka 31. i 32. Zakona o državnoj službi, po kojim se unapređenja vrše provođenjem internih natječaja, ne primjenjuju na diplomatsko-konzularno osoblje Ministarstva.

Rješenje o unapređenju, odnosno internom premještaju, donosi ministar uz prethodno pribavljeno mišljenje Agencije za državnu službu, a kao razlog se navodi potreba popunjavanja određenog radnog mjesta. Prema Odluci o uvjetima i načinu upućivanja uposlenih u Ministarstvu na rad u DKP uposleni se upućuju na rad u DKP na radno mjesto istog ranga na kojem su raspoređeni u sjedištu, na mjesto višeg ranga za jednu razinu ili na radno mjesto nižeg ranga uz njegovu pisanu suglasnost. Odlukom nije definirano kako se postupa prilikom povratka uposlenih u sjedište koji su raspoređeni na radno mjesto višeg ranga. U praksi se uposleni koji se upućuje na viši rang smatra unaprijeđenim te se prilikom povratka raspoređuju na isti rang na kojem su bili u DKP mreži.

⁶⁶ Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonskim aktima je uređen način internih premještaja državnih službenika

⁶⁷ Broj 06-07-208/27-04 od 19.02.2004.

Prethodnih godina smo također ukazali na navedenu problematiku i netransparentnost procesa internog premještanja i unapređivanja u Ministarstvu, kao i činjenicu da se unapređenje vrši na osobni zahtjev i bez propisanih kriterija. Tijekom revizije nismo konstatirali aktivnosti na donošenju jasnih i transparentnih kriterija za napredovanje i interno premještanje uposlenih.

PREPORUKA 25

Preporučamo Ministarstvu donošenje internog pravilnika kojim bi se definirali jasni i transparentni kriteriji za napredovanje i interno premještanje uposlenih.

7.5. Upućivanje uposlenih na rad u DKP mrežu

Odlukom o uvjetima i načinu upućivanja uposlenih u Ministarstvu na rad u DKP⁶⁸ definirani su uvjeti i kriteriji koji se odnose na radno iskustvo, nivo poznavanja jednog diplomatskog jezika, poznavanje jezika zemlje prijema, ocjena rada u posljednje dvije godine, procjena stručnosti, kreativnosti, samostalnosti i stvaralačke inicijative uposlenog te doprinos radu Ministarstva. Ovom Odlukom je predviđeno sačinjavanje liste upražnjenih radnih mjesta i mjesta koja bi zbog isteka mandata uposlenih trebala ostati upražnjena u narednoj kalendarskoj godini, objava liste na oglasnoj ploči Ministarstva najkasnije do 31. prosinca i dostavljanje uposlenim na e-mail, objava poziva za iskazivanje interesa za odlazak na rad u DKP na oglasnoj ploči Ministarstva te da uposleni iskazuju interes na odlazak u DKP u pisanoj formi na propisanom obrascu i upućuju na mail naznačen u pozivu za iskazivanje interesa. Odlukom nije definirano na koji način ministar donosi konačnu odluku čime postupak u ovom dijelu nije u potpunosti transparentan.

Za 2023. godinu nije sačinjena lista upražnjenih radnih mjesta, ali su nam prezentirani pozivi za iskazivanje interesa za odlazak na rad u DKP, koji se dostavlja svim uposlenim elektronskim sredstvima komunikacije.

U svezi s preporukom iz prethodne godine da se postupak upućivanja uposlenih u DKP mrežu vrši na transparentan način, u skladu s propisanim kriterijima (redni broj 37 u Tablici 2) cijenimo da Ministarstvo poduzima aktivnosti koje će biti predmetom praćenja i u narednom razdoblju.

7.6. Ugovori o djelu

Ministarstvo je i tijekom 2023. godine angažiralo vanjske suradnike u sjedištu putem ugovora o djelu za obavljanje redovnih poslova iz djelokruga Ministarstva. Na osnovu uvida u pojedinačne ugovore o djelu i izvješća o radu može se zaključiti da se radi o poslovima koji odgovaraju sistematiziranim radnim mjestima, iako je u tabličnim pregledima Ministarstva navedeno da se radi o povremenim poslovima. Putem ugovora o djelu obavljani su poslovi koji se nalaze u opisu sistematiziranih radnih mjesta ili redovni poslovi kao što su: skeniranje i unošenje pošte u sustav OWIS; elektroničko zavođenje pošte u djelovodnik, skeniranje pošte pristigle iz DKP-a i unošenje u sustav OWIS; ispomoć na poslovima prosljeđivanja izvoda iz matičnih knjiga nadležnim organima, ispomoć na poslovima koji se odnose na odricanje državljanstava; koordinacija i komunikacija unutar nadležnih sektora Ministarstva vezana za

⁶⁸ Odluka broj 09-02-2-36517/22 od 27.09.2022. godine

pripremu sastanaka ministra, analiza materijala potrebnih za održavanje sjednica Vijeća ministara BiH, itd.)

Ukupni izdaci za ugovore o djelu s 31.12.2023. godine iskazani su u iznosu od 180.473 KM i na nivou su realizacije za 2022. godinu (manji za 377 KM). Tijekom godine je angažirano 30 izvršitelja kojima su isplaćene naknade u iznosima od 320 do 1.500 KM. Od ukupnog broja izvršitelja, u kontinuitetu tijekom godine bila su angažirana četiri izvršitelja, a ugovori u kontinuitetu od 6-10 mjeseci su zaključeni sa 7 izvršitelja.

Prema Zakonu o obveznim odnosima, ugovor o djelu se potpisuje s fizičkom osobom za konkretan posao koji predstavlja „zaokruženu“ cjelinu, te stoga predmet ugovora o djelu ne mogu biti poslovi koji se obavljaju u kontinuitetu niti poslovi sistematiziranih radnih mjesta. I dalje smatramo da je praksa angažiranja osoba po osnovu ugovora o djelu za obavljanje redovnih poslova neprihvatljiva za javni sektor te da je ovakav angažman prihvatljiv u izuzetnim slučajevima i to za konkretne poslove koji se javljaju povremeno, shodno zakonskim propisima koji reguliraju oblast obveznih odnosa.

PREPORUKA 26

Ministarstvo treba osigurati da se ugovori o djelu zaključuju samo u izuzetnim slučajevima i to za poslove koji su privremenog karaktera i koji se ne mogu smatrati poslovima sistematiziranih radnih mjesta.

8. JAVNE NABAVE

Ministarstvo nije objavilo Plan javnih nabava za 2023. godinu u roku propisanom u Zakonu o javnim nabavama⁶⁹. Plan je donesen nakon što je Ministarstvo financija i trezora BiH odobrilo namjensku strukturu kapitalnih izdataka te je na portalu javnih nabava objavljen 15.06.2023. godine. Za prvi kvartal 2023. godine, kada je na snazi bilo privremeno financiranje, donesen je privremeni plan nabava.

Prema prezentiranim podacima⁷⁰, Ministarstvo je u 2023. godini provelo 12 postupaka javnih nabava. Od navedenog broja, Ministarstvo je provelo pet otvorenih postupaka u vrijednosti od 363.554 KM⁷¹, dva pregovaračka postupka bez objave obavještenja u vrijednosti od 33.000 KM i pet konkurentskih postupaka u vrijednosti od 88.665 KM. Ministarstvo je putem izravnog sporazuma izvršilo nabave u vrijednosti od 70.418 KM. Osim navedenih postupaka, Ministarstvo je izvršilo jednu nabavu uz izuzeće od primjene Zakona o javnim nabavama.

Nabave u DKP-ovima regulirane su Pravilnikom o ugovorima koji se dodjeljuju u diplomatsko-konzularnim predstavništvima i misijama⁷² kojim je reguliran i način izvješćivanja o zaključenim ugovorima putem godišnjeg obavještenja o dodjeli ugovora. Prema tom obavještenju, u DKP-ovima je provedeno 28 nabava nakon čega su zaključeni ugovori u vrijednosti od 1.054.581 KM bez PDV-a.

⁶⁹ Člankom 17. Zakona o javnim nabavama propisano je da ugovorni organ objavljuje plan nabava na portalu javnih nabava, i to najkasnije u roku od 30 dana od dana usvajanja proračuna (proračun za 2023. godinu usvojen 31.03.2023. godine).

⁷⁰ Podaci iz sustava e-nabave

⁷¹ U navedeni iznos nije uračunat iznos od 26.509 KM jer na portal e-nabave nije uneseno Obavještenje o dodjeli ugovora za LOT 2 otvorenog postupka nabave namještaja iako je zaključen ugovor 29.12.2023.godine

⁷² Pravilnik Vijeća ministara BiH (Službeni glasnik BiH, broj 84/15)

Navodimo opće nedostatke uočene tijekom revizije procesa javnih nabava:

- Pokretanje postupaka nije vršeno prema rokovima utvrđenim u planu nabava (nabava motornih vozila, nabava filmova, ribona i kartica) te se na taj način umanjuje svrha i značaj donošenja plana nabava,
- Pojedini postupci su kasno planirani, a ugovori zaključeni zadnjeg radnog dana u godini (nabava obrazaca naljepnica viza, namještaj, video-nadzor), pa nisu zadovoljene sve proceduralne radnje (namještaj) ili je izvršeno rezerviranje za izdatke koji ne zadovoljavaju uvjete za rezerviranje (obrasci naljepnica viza),
- Izvršene su određene nabave koje nisu planirane niti je proveden postupak jer zahtjev za nabavom nije upućen nadležnom odsjeku koji je zadužen za javne nabave (npr. za ozvučenje atrija evidentirano više faktura u ukupnom iznosu od 10.177 KM, punjenje klima uređaja nakon izbora dobavljača za servisiranje tog istog uređaja),
- U nekoliko nabava je protekao izvjestan period između potpisivanja pojedinih dokumenata do faze zaključenja ugovora, što se moglo odraziti na realizaciju ugovora.

Nabava avio-karata kasno je planirana pa je postupak okončan zaključivanjem ugovora s izabranim dobavljačem nakon isteka roka do kog je važio prethodni ugovor.

PREPORUKA 27

Ministarstvo je dužno postupke nabava pokretati i provoditi u skladu s planom nabava i utvrđenom dinamikom kako bi isti bili okončani prije isteka prethodnih ugovora.

Revizijom procedura javnih nabava iz uzorka utvrđena su odstupanja od zadanih kriterija kako slijedi:

8.1. Nabava namještaja

Nabava je izvršena putem otvorenog postupka kroz 2 lota (nabava uredskog namještaja-lot 1 i nabava stilskeg namještaja-lot 2). Ukupna planirana i procijenjena vrijednost nabave je 53.600 KM bez PDV-a.

Procedura nabave relativno je kasno planirana, što je utjecalo na preostale aktivnosti kako bi se zaključio ugovor do kraja godine i osigurala realizacija odobrenih sredstava za kapitalne izdatke. Prije zaključivanja ugovora od ponuđača (po jednog za svaki lot) je tražena pismena izjava da se neće žaliti u postupku, a dokumentaciju o osobnoj sposobnosti ponuđači su dostavili mail-om (naknadno je dostavljena originalna dokumentacija). Ponuđač za nabavu stilskeg namještaja (lot 2) je dostavio obavještenje da ispunjava uvjete u smislu nevođenja kaznenog postupka i da će uvjerenje kojim se dokazuje nevođenje kaznenog postupka dostaviti naknadno, zbog procedure kod nadležnog suda. Uvjerenje općinskog suda, izdato 30.01.2024.godine, je dostavljeno naknadno. Navedeni dokumenti, dakle, nisu dostavljeni u rokovima predviđenim tenderskom dokumentacijom.

Pored toga, konstatirali smo da u tenderskoj dokumentaciji kod nabave uredskog namještaja (lot 1) nisu definirane minimalne karakteristike za uredske stolice, nego točne dimenzije sa +/- 2% dozvoljenim odstupanjem.

Za nabavu stilskog namještaja (lot 2) Ministarstvo nije objavilo obavještenje o dodjeli ugovora (rok za objavu je 30 dana od dana zaključivanja ugovora), nije dostavilo izvješće o postupku javne nabave Agenciji, niti je u roku od 30 dana od dana zaključenja ugovora objavilo osnovne elemente ugovora na portalu javnih nabava, odnosno nije postupilo shodno odredbama članka 74. stavak 1. i članka 75. stavak 1. i 2. Zakona o javnim nabavama.

PREPORUKA 28

Ministarstvo je nakon zaključenja ugovora s odabranim ponuđačem obvezno provesti sve potrebne propisane procedure oko obavještavanja o dodjeli ugovora i izvješća o postupku javne nabave.

8.2. Usluge interneta

Ministarstvo za potrebe sjedišta plaća mjesečni zakup rezervnog internet linka kapaciteta 30 Mbps u iznosu od 1.551 KM sa PDV-om. Usluge zakupa rezervnog internet linka se realiziraju na osnovu ugovora zaključenog 2008. godine. Ugovoreni kapacitet od 4 Mbps nije mijenjan novim ugovorom niti aneksom ugovora, nego je ponuđač samostalno povećavao kapacitet predmetnog linka. Neprovođenje procedure nabave internet usluga, gdje cijena usluge nije mijenjana 16 godina, može biti neekonomično. Ministarstvo je ispitalo tržište u cilju nabave usluga rezervnog internet linka. Pripremljen je zahtjev za pokretanje postupka, ali nabava nije pokrenuta.

PREPORUKA 29

Ministarstvo treba provesti proceduru nabave usluga interneta i zanoviti stare ugovore.

8.3. Nabava vozila u DKP-ima

U postupcima nabava vozila u Veleposlanstvu u Beču (dva postupka) nije objavljen poziv za nabavu na internet stranici Veleposlanstva ili Ministarstva, što je obveza definirana Pravilnikom o ugovorima koji se dodjeljuju u diplomatsko-konzularnim predstavništvima i misijama BiH.

PREPORUKA 30

Nabave u DKP-ovima trebaju biti realizirane u skladu s važećim propisima koji reguliraju oblast nabava.

8.4. Realizacija ugovora/okvirnih sporazuma

Nisu nam dostavljeni dokazi da je u Ministarstvu osigurano praćenje realizacije količinskih vrijednosti po ugovorima, dok se vrijednost ugovora prati u Odsjeku za financije, a istek ugovora prati službenik za javne nabave.

Međutim, i u ovom segmentu smo konstatirali određene nedostatke:

- Ministarstvo je, nakon isteka ugovora s dobavljačem za nabavu autoguma (okvirni sporazum potpisan 25.02.2022. godine na period od godinu dana) nabavu guma vršilo od dva dobavljača od kojih ni sa jednim nije potpisan ugovor. Jedan od dobavljača je, na zahtjev Ministarstva, dostavio ponudu u iznosu od 7.017 KM i nabava je realizirana izdavanjem narudžbenice Ministarstva. Pored toga je u tijeku godine izvršena nabava

autoguma u iznosu od 7.000 KM od dobavljača koji je izabran za pranje vozila. Dakle, ukupan iznos obje nabave prelazi iznos koji je predviđen za realizaciju putem izravnog sporazuma.

- Po okvirnom sporazumu za nabavu goriva vrši se fakturiranje po različitim jediničnim cijenama, u zavisnosti od pumpe na kojoj se toči gorivo. Takav način fakturiranja cijena nije predviđen u tenderskoj dokumentaciji na osnovu koje je izvršen izbor dobavljača.

PREPORUKA 31

Ministarstvo je dužno pratiti realizaciju okvirnih sporazuma/ugovora u pogledu isteka ugovora i pravovremenog pokretanja novih procedura javnih nabava te kontrole fakturiranih cijena.

9. OSTALO

9.1. Revizija DKP-ova

Procesom revizije obuhvatili smo poslovanje veleposlanstava u Madridu, Londonu, Washingtonu, Kairu i Abu Dhabiju te Generalni konzulat u Stuttgartu. Nakon obavljene revizije dostavili smo Ministarstvu pisma o nalazima i preporukama revizije, s napomenom da se ista dostave i revidiranim DKP-ovima.

Zapažanja prilikom obavljanja revizije odnose se najvećim dijelom na ranije konstatirane nedostatke i slabosti u radu DKP-ova u procesima programiranja i izvješćivanja o radu i aktivnostima DKP-ova (nisu još okončane aktivnosti na sustavnom uređenju ove oblasti), finansijskom poslovanju i izvršenju proračuna (nepostojanje ili neadekvatne evidencije o službenim vozilima, evidencije o izdanim naljepnicama viza), transfera konzularnih pristojbi, obilježavanja stalnih sredstava i evidentiranja potraživanja i obveza, nepostojanja video-nadzora.

Konstatirani nedostaci i slabosti obuhvaćeni su kroz pojedinačne točke izvješća o reviziji Ministarstva.

9.2. IT revizija

Ministarstvo je donijelo Odluku o načinu funkcioniranja početne stranice (homepage) Ministarstva (Odluka), koja propisuje objavu podataka na istoj. Konzularne informacije se većim dijelom nalaze na internetskoj stranici sjedišta, a specifični obrasci se nalaze na internetskim stranicama veleposlanstava i konzulata. U procesu revizije je uočeno da neka predstavništva (npr. Pariz, Milan i sl.) nemaju svoje internetske stranice, kao i da se određeni sadržaji (nabave, informacije o osoblju u veleposlanstvima i konzulatima i sl.) ne objavljuju pravovremeno. Nedostatak internetskih stranica generalnih konzulata ograničava mogući pristup informacijama koje su od interesa za korisnike usluga konzulata. Ranije pokrenute aktivnosti na implementaciji nove internetske stranice sjedišta Ministarstva, s namjerom da se uradi optimizacija i dopunjavanje sadržaja, a u perspektivi unificiraju internetske stranice unutar DKP mreže, su obustavljene zbog odliva stručnih kadrova.

United Nations Development Programme (UNDP), kroz projekat digitalne transformacije javnog sektora u BiH, surađuje s Ministarstvom. U ostvarenoj komunikaciji Ministarstvo je izrazilo potrebu za implementacijom nove internetske stranice za sjedište. Pored navedenog su istakli i potrebu dizajniranja internetskih stranica za DKP mrežu radi bolje komunikacije s građanima i javnošću. Prema trenutnim informacijama, UNDP će donirati internetske stranice za sjedište i DKP mrežu.

Na osnovu prikupljenih informacija iz Odsjeka za informiranje uočeno je da 22 DKP-a i 5 misija nemaju internetsku stranicu.

PREPORUKA 32

Ministarstvo treba, posebno u uvjetima kada značajan broj DKP-ova nema svoju internetsku stranicu, uspostaviti mehanizam za efikasno ažuriranje podataka i unapređenje sustava objave podataka na internetskoj stranici.

U tijeku obavljanja IT revizije za 2023. godinu smo konstatali određene nedostatke u oblastima centraliziranog pohranjivanja i administriranja internetskih stranica i video-nadzora. Detaljniji nalazi i preporuke su prezentirani u Memorandumu o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu, a koji, radi opće sigurnosti sustava, nisu sadržani u Izvješću.

9.3. Sudbeni sporovi

Radni sporovi u DKP-ima: Prethodnih godina smo konstatali da su pokrenuti sudbeni sporovi protiv Ministarstva radi potraživanja po osnovu radnog odnosa, iako su osobe bile angažirane po osnovu ugovora o djelu u veleposlanstvima u Madridu i Rimu. Spor u Rimu je okončan donošenjem presude u kome je djelomično uvažena žalba tužitelja i naloženo plaćanje iznosa od 38.229 EUR, uključujući i sudbene troškove (vrijednost spora po tužbi je 168.552 KM). Po presudi suda u Madridu naloženo je plaćanje iznosa od 11.089 EUR koje je realizirano u 2024. godini (vrijednost spora u tužbi je 46.939 KM).

Prema važećem Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva, u DKP-ovima se mogu na radnim mjestima za koja je predviđeno da se mogu popunjavati lokalnim osobljem uposliti i državljani države prijema po osnovu ugovora o djelu⁷³. Uglavnom se radi o radnim mjestima administrativno-tehničkih tajnika, domara i vozača. Prethodnih godina smo konstatali da postoji razlika u propisima zemalja domaćina u odnosu na zakonodavstvo Bosne i Hercegovine u svezi s radnim odnosima i zaštitom prava njihovih državljana angažiranih u stranim misijama. Imajući u vidu navedeno, angažman stranih državljana u diplomatskim misijama BiH, po osnovu ugovora o djelu koji je obvezno-pravni odnos, može imati za posljedicu radni spor.

PREPORUKA 33

Preporučamo Ministarstvu da, kod angažmana stranih državljana u diplomatsko konzularnim predstavništvima, ima u vidu i zakonske odredbe iz oblasti radnog prava zemlje domaćina te izbjegne moguće sudbene sporove pred stranim sudovima.

⁷³ Članak 61. Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva

Spor u svezi vlasništva nad zgradom Ministarstva: Ministarstvo je 01.12.2021. godine zaprimilo obavijest o upisu JP Željeznice Federacije Bosne i Hercegovine kao vlasnika objekta i zemljišta ispod objekta u kojem je smješteno Ministarstvo, a na osnovu rješenja Zemljišno-knjižnog ureda Općinskog suda u Sarajevu iz 2021.godine.

Pravobraniteljstvo BiH je u 2022. godini obavijestilo Ministarstvo da je uložilo žalbu na rješenje Zemljišno-knjižnog ureda Općinskog suda u Sarajevu, a sudbeni postupak je u tijeku. JP Željeznice Federacije Bosne i Hercegovine je 14.02.2023. godine pokrenulo parnični spor radi naknade štete na ime zakupnine poslovne zgrade.

Po pitanju preporuke da Ministarstvo u suradnji sa svojim zakonskim zastupnikom, poduzme sve potrebne pravne radnje i lijekove u cilju zaštite imovinsko-pravnih interesa Bosne i Hercegovine (preporuka 29/2021 u Tablici 2a), cijenimo da je Ministarstvo poduzelo određene aktivnosti, te s obzirom da je sudbeni postupak u tijeku, isti će biti predmetom daljeg praćenja do konačne realizacije.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Ministarstvo je, nakon utvrđenog roka, dostavilo komentare na Nacrt izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu. Mada su komentari dostavljeni nakon utvrđenog roka, isti su razmotreni, ali nisu prihvaćeni jer ne sadrže nove dokaze ili informacije koje utječu na izmjenu nalaza i preporuka u odnosu na Nacrt izvješća.

U odnosu na Nacrt izvješća izvršene su tehničke korekcije koje suštinski ne mijenjaju nalaze i preporuke.

U Odgovoru na dostavljene komentare na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji, koji je dostavljen rukovodstvu Ministarstva uz konačno Izvješće o obavljenoj reviziji za 2023. godinu, navedeni su detalji u svezi s dostavljenim komentarima.

Reviziju u Ministarstvu za 2023. godinu obavili su: Snježana Baštinac-voditelj tima, Nataša Avdalović-član tima, Ivana Jurčević-član tima, Aida Selimović-član tima, Adnan Muharemagić-član tima, Armin Korać-član tima, Sadržmir Teskeredžić-član tima i Slaviša Vuković-IT revizor.

**Voditelj tima za
finansijsku reviziju**

Snježana Baštinac, v. r.

**Rukovoditelj Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvalitete finansijske revizije**

Mirsada Sijamić, v. r.

Broj: 04-16-1-880/24

Privitci

Tablica I. - Pregled rashoda proračuna za 2023. godinu

Tablica II. - Bilanca stanja na 31.12.2023. godine

Tablica III. - Pregled prihoda i primitaka za 2023. godinu

Pregled rashoda proračuna za 2023. godinu

Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađiva-nja proračuna	Ukupni proračun	Izvršenje proračuna	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	64.717.000	25.000	64.742.000	55.203.481	85
Bruto plaće i naknade	33.557.000	-1.350.000	32.207.000	27.137.767	84
Naknade troškova uposlenih	14.554.000	0	14.554.000	11.623.108	80
Putni troškovi	1.329.000	0	1.329.000	1.204.897	91
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	1.219.000	0	1.219.000	785.122	64
Izdaci za energiju i komunalne usluge	1.771.000	350.000	2.121.000	1.740.241	82
Nabava materijala	638.000	0	638.000	513.412	80
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	642.000	50.000	692.000	609.738	88
Unajmljivanje imovine i opreme	5.589.000	702.000	6.291.000	6.176.185	98
Izdaci za tekuće održavanje	615.000	0	615.000	599.507	97
Izdaci za osiguranje	547.000	0	547.000	499.125	91
Ugovorene i druge posebne usluge	4.256.000	273.000	4.529.000	4.314.378	95
2. Kapitalni izdaci	1.660.000	0	1.660.000	1.372.619	83
Nabava zemljišta	0	0	0	0	
Nabava građevina	0	0	0	0	
Nabava opreme	1.560.000	0	1.560.000	1.353.967	87
Nabava ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	
Rekonstrukcija i investiciono održavanje	100.000	0	100.000	18.652	19
3. Tekući grantovi	0	1.000.000	1.000.000	1.000.000	100
	0	1.000.000	1.000.000	1.000.000	
4. Proračun-neposredna potrošnja (1+2+3)	66.377.000	1.025.000	67.402.000	57.576.100	85
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	4.530.892	4.530.892	1.808.441	40
Adaptacija objekta u Londonu		18.695	18.695	0	0
Sanacija grijanja u Briselu		678	678	0	0
Adaptacija objekta u Madridu		148.044	148.044	0	0
Opremanje objekata u Zagrebu, Londonu, Oslu, Budimpešti i Madridu		95.979	95.979	0	0
Adaptacija objekta u Budimpešti		746.732	746.732	326.161	44
Kupovina, adaptacija i opremanje objekta za smještaj DKP BiH u Crnoj Gori		1.500.000	1.500.000	1.468.810	98
Rekonstrukcija i opremanje objekta za potrebe DKP BiH u Beču		2.020.764	2.020.764	13.470	1
6. Novčane donacije	0	12.501	12.501	0	0
Donacija za financiranje redovnog rada Veleposlanstva BiH u Ankari	0	12.501	12.501	0	0
7. Programi posebne namjene	0	19.767.770	19.767.770	0	0
Kupovina objekta za potrebe DKP BiH	0	19.767.770	19.767.770	0	0
8. Ukupno (4+5+6+7)	66.377.000	25.336.163	91.713.163	59.384.541	65

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo _____ 2024. godine.

Ministar:

Elmedin Konaković

Bilanca stanja na 31.12.2023. godine

Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine

Tablica II.

Opis	31.12.2023.	31.12.2022.	Procenat (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	12.401.947	13.685.560	91
Novčana sredstva	7.989.610	10.236.870	78
Kratkoročna potraživanja	737.851	435.494	169
Kratkoročni plasmani	1.529.506	1.489.611	103
Interni finansijski odnosi	225.773	175.492	129
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	1.919.207	1.348.094	142
2. Stalna sredstva	57.574.162	56.041.920	103
Stalna sredstva	83.997.320	80.888.238	104
Ispravka vrijednosti	26.423.158	24.846.319	106
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	57.574.162	56.041.920	103
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	69.976.109	69.727.480	100
3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	5.456.329	4.132.770	132
Kratkoročne tekuće obveze	2.728.701	1.376.530	198
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obveze prema uposlenima	1.525.943	1.416.075	108
Interni finansijski odnosi	18.800	18.800	100
Kratkoročna razgraničenja	1.182.885	1.321.366	90
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	57.578.665	56.068.970	103
Izvori sredstava	57.578.665	56.068.970	103
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	63.034.994	60.201.741	105

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koji radi Ministarstvo financija i trezora na nivou Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo _____ 2024. godine

Ministar:
Elmedin Konaković

Pregled prihoda i primitaka za 2023. godinu

Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine

Tablica III.

Opis	Planirani iznos u proračunu	Izmjene i dopune	Ukupno planirani iznos	Ostvareni iznos	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	9.017.000	0	9.017.000	8.870.199	98
Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	0	0	0	1.298	
Naknade i pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga	9.017.000	0	9.017.000	8.868.901	98
Novčane kazne (neporeske prirode)	0	0	0	0	
2. Tekući transferi i donacije	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inozemstva	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	0	0	0	0	
Domaće donacije	0	0	0	0	
3. Kapitalni primici	30.000	0	30.000	13.710.584	
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	30.000	0	30.000	13.710.584	
Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	9.047.000	0	9.047.000	22.580.783	250

Rukovodstvo je Pregled prihoda i primitaka po ekonomskim kategorijama odobrilo _____ 2024. godine

Ministar:
Elmedin Konaković